

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Симоненко, І. Рудь, В. Ворошилов, Ю. Якименко, О. Рябоконт. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 49
(16 серпня 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	2
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	15
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	22
ПОЛІТИКА.....	29
ЕКОНОМІКА	33
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	42

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Звинувачення російською стороною України у тероризмі в окупованому Криму є безглуздими та цинічними – коментар Президента України

Звинувачення російською стороною України у тероризмі в окупованому Криму лунають так само безглуздо та цинічно, як заяви російського керівництва про відсутність російських військ на Донбасі.

Ці фантазії – лише привід для чергових військових погроз на адресу України.

Україна рішуче засуджує тероризм у всіх його проявах і формах та, відповідно, відкидає практику використання будь-яких терористичних заходів для деокупації Криму.

Саме Росія вже давно щедро фінансує та активно підтримує тероризм на території України, піднявши його до рівня своєї державної політики – і в окупованих районах Донбасу, і в анексованому Криму, в стилі 30-х років минулого століття.

Росії не вдасться своїми провокативними заявами дискредитувати Україну в очах міжнародного співтовариства та досягти скасування заслужених санкцій, запроваджених з боку наших партнерів.

Закликаю російське керівництво зосередитися на сумлінному дотриманні основоположних норм міжнародного права, передусім щодо поваги до суверенітету, територіальної цілісності та прав людини.

Очікую також, що РФ забезпечить належну імплементацію безпекових аспектів мінських домовленостей, у тому числі через використання механізмів нормандського формату.

Україна віддана відновленню своєї територіальної цілісності та суверенітету, включаючи припинення окупації Криму, виключно політико-дипломатичними засобами

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 10.08).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, старш. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Кримська криза в заявах, коментарях і прогнозах

Початок серпня ознаменувався новим витком загострення російсько-українського конфлікту. 10 серпня Федеральною службою безпеки (ФСБ) Російської Федерації на своєму офіційному сайті було розміщене повідомлення, широко розтиражоване російськими ЗМІ, про запобігання скоєнню в Криму терористичних актів, нібито підготовлених Головним управлінням розвідки

Міністерства оборони України, об'єктами яких були визначено критично важливі елементи інфраструктури й життєзабезпечення півострова.

«Мета диверсій і терористичних актів – дестабілізація соціально-політичної обстановки в регіоні в період підготовки й проведення виборів федеральних і регіональних органів влади», – ідеться в повідомленні.

Зазначається, що «в результаті проведених оперативно-розшукових заходів в ніч з 6 на 7 серпня 2016 р. у районі м. Армянськ Республіки Крим виявлена група диверсантів. При затриманні терористів у результаті вогневого контакту загинув співробітник ФСБ Росії. На місці зіткнення виявлено: 20 саморобних вибухових пристроїв (сумарною потужністю понад 40 кг у тротиловому еквіваленті), боєприпаси та спеціальні засоби ініціювання, штатні протипіхотні й магнітні міни, а також гранати і спецзброя, що перебувають на озброєнні спеціальних підрозділів збройних сил України» (<http://www.fsb.ru/fsb/press/message/single.htm%21id%3D10437869%40fsbMessage.html>).

Згідно з повідомленням, «вжитими заходами» на території півострова Крим вдалося ліквідувати «агентурну мережу Головного управління розвідки Міністерства оборони Збройних сил України». При цьому були затримані особи, які є громадянами України та Російської Федерації, які начебто допомагали в підготовці терористичних актів, які «дають свідчення». Одним з організаторів терактів, яким «вдалося запобігти», був названий Є. Панов, «1977 року народження, житель Запорізької області, співробітник ГУР МО України, який також затриманий і дає свідчення».

Також повідомляється, що в ніч на 8 серпня 2016 р. спецпідрозділами Міністерства оборони України було здійснено ще дві спроби прориву диверсійно-терористичних груп, яким запобігли силові підрозділи ФСБ Росії і взаємодіючих відомств.

«Спроби прориву прикривалися масованим обстрілом з боку суміжної держави і бронетехнікою Збройних сил України. Під час вогневого контакту загинув військовослужбовець МО РФ.

На підставі результатів оперативно-розшукових і бойових заходів слідчим відділом УФСБ Росії у Республіці Крим і Севастополі порушено кримінальну справу. Проводяться додаткові оперативні заходи та слідчі дії. Вжито додаткові заходи безпеки в місцях масового перебування та відпочинку людей, а також щодо охорони об'єктів критично важливої інфраструктури та життєзабезпечення. Посилено прикордонний режим на кордоні з Україною», – інформувало відомство.

Згодом у ЗМІ була поширена інформація стосовно ще двох затриманих російськими силовиками «диверсантів» – А. Захтія та Р. Сулейманова, а також оприлюднено відео їх допиту й показань свідків.

На відеозаписі затримані зізнаються в отриманні від української військової розвідки завдань щодо здійснення терактів на території півострова, зокрема в аеропорту й на автовокзалі Сімферополя, а також збору інформації про російські військові об'єкти Криму (https://www.youtube.com/watch?time_continue=500&v=63wWr4o4FTc).

Президент Росії В. Путин назвав дії України «дурною й безглуздою акцією», а також додав, що в Києві не намагаються розв'язати проблеми за допомогою переговорів, «а переходять до терору». Під цим приводом російський лідер висловив переконання в безперспективності переговорів у

нормандському форматі на полях саміту G20 у китайському Ханчжоу 4–5 вересня, з ініціативою проведення яких раніше виступила Україна.

Президент Росії також провів засідання Ради Безпеки РФ щодо безпеки людей і життєво важливих об'єктів інфраструктури Криму, де начебто планували влаштувати теракт. Про це повідомляє прес-служба Кремля.

«Детально розглядалися сценарії заходів антитерористичної безпеки на сухопутному кордоні, у морській акваторії і в повітряному просторі Криму», – ідеться в повідомленні (http://espresso.tv/news/2016/08/11/putin_skykav_radbez_cherez_quotteraktquot_u_krymu).

У нараді взяли участь глава російського уряду Д. Медведєв, глава Адміністрації президента РФ С. Іванов, глава Державної думи РФ С. Нарішкін, міністр внутрішніх справ В. Колокольцев, секретар Радбезу М. Патрушев, міністр оборони С. Шойгу, міністр закордонних справ С. Лавров, директор ФСБ О. Бортников, директор Служби зовнішньої розвідки М. Фрадков, заступник секретаря РБ Р. Нургалієв.

Примітно, що після засідання, 12 серпня, з'явилася інформація про відставку глави Адміністрації російського президента С. Іванова. Його наступником став заступник глави АП А. Вайно.

У Кремлі заявили, що відставка – ініціатива безпосередньо С. Іванова, так само як і вибір наступника.

Нагадаємо, С. Іванов очолював Адміністрацію президента РФ чотири з половиною роки. До цього він займав ряд посад у вищих гілках влади: був заступником глави уряду, міністром оборони і заступником глави ФСБ Росії, яку на той момент очолював В. Путін. У 2007 р. ЗМІ розглядали його кандидатуру як імовірного наступника В. Путіна на посту президента, а згодом пояснювали, що С. Іванов не став наступником через конфлікт з В. Путіним. Утім у 2011 р. С. Іванов був призначений на посаду глави Адміністрації президента, що свідчить про збереження довіри до нього з боку російського лідера. «Якби Путін відчував хоч найменшу недовіру до Іванова, навряд чи б він очолив кремлівську адміністрацію», – заявив DW директор інституту прикладних політичних досліджень Г. Добромелов.

Водночас політолог наголошує на спонтанності рішення про відставку: «Інакше б його закамуювали всередині масштабних перестановок у владі, які були недавно, або прийняли б це рішення після виборів» (<http://kordon.com.ua/news-ukraine/45776-vdstavka-vanova-v-cey-raz-kreml-skazav-pravdu.html>).

Російський історик і політолог В. Соловей схиляється до висновку, що відставка С. Іванова є проявом тенденції до заміни «старої гвардії» в кадровій політиці російського президента, а політолог С. Белковський зі свого боку звертає увагу на те, що російський президент не просто змінює стару гвардію на нову, а у відставку відправляє тих, кого вважають його друзями.

«Відставка Іванова – це реалізація новітнього тренду кадрової політики Путіна: позбуватися старих друзів, які обтяжують Путіна емоційно, і замінювати їх на функціонерів, які відпочатку з Путіним на “Ви” і дивляться йому до рота. А. Вайно – класичний приклад такого функціонера», – вважає експерт (<http://www.radiosvoboda.org/a/27918472.html>).

Враховуючи висловлені міркування, не можна виключати, що під час засідання Ради Безпеки РФ з питань «кримських терактів» С. Іванов на правах

«старого друга» міг висловлювати незгоду з якимись діями або рішеннями В. Путіна.

Таке припущення, зокрема, зробив у своєму блозі російський публіцист і політолог А. Піонтковський. На його думку, президент Росії В. Путін втрачає рівновагу і в цій ситуації здатний на будь-які божевільні кроки. «Найближчими днями ми все дізнаємося, поки ясності немає і в самого Путіна, а тим більше у російського керівництва в цілому, про що і свідчить скандальна відставка С. Іванова. Очевидно, це пов'язано із вчорашнім засіданням Ради безпеки, на якому вони намагалися обговорити стратегію щодо України, і, швидше за все, Іванов висловив якусь точку зору, яка не повністю збіглася з путінською думкою, що і вилилося в його відставку», – написав А. Піонтковський (<http://fakty.ictv.ua/ua/index/read-news/id/1592015>).

Водночас заяви прем'єра РФ Д. Медведєва виявилися цілком у тренді: він вважає, що керівництвом РФ може бути прийнято рішення про розрив дипломатичних відносин з Україною, якщо в Москві не залишиться інших інструментів. Про це Д. Медведєв заявив журналістам у Сочі. «Що стосується розриву дипломатичних відносин, ви знаєте, в історії всяке бувало. Нагадаю, що після відомих подій у нас виявилися розірваними дипвідносини з Грузією, – сказав він. – Я б не хотів, щоб це так завершилося, але, якщо іншого варіанту впливати на ситуацію не залишиться, президент (Росії) таке рішення може прийняти».

Д. Медведєв підкреслив, що «остаточне рішення, звичайно, приймається президентом країни, який веде зовнішню політику нашої держави».

Українська влада прогнозовано різко відповіла на звинувачення в спробі організації терактів у Криму. «Звинувачення російською стороною України у тероризмі в окупованому Криму лунають так само безглуздо та цинічно, як заяви російського керівництва про відсутність російських військ на Донбасі, – наголосив у своїй заяві Президент України П. Порошенко. – Ці фантазії – лише привід для чергових військових погроз на адресу України. Україна рішуче засуджує тероризм у всіх його проявах і формах та, відповідно, відкидає практику використання будь-яких терористичних заходів для деокупації Криму».

Глава Української держави підкреслив, що «сама Росія вже давно щедро фінансує та активно підтримує тероризм на території України, піднявши його до рівня своєї державної політики – і в окупованих районах Донбасу, і в анексованому Криму, в стилі 30-х років минулого століття».

П. Порошенко висловив переконання в тому, що Росії не вдасться своїми провокативними заявами дискредитувати Україну в очах міжнародного співтовариства та добитися скасування заслужених санкцій, запроваджених з боку наших партнерів. Він закликав російське керівництво зосередитися на сумлінному дотриманні основоположних норм міжнародного права, передусім щодо поваги до суверенітету, територіальної цілісності та прав людини, а також висловив очікування стосовно забезпечення РФ належної імплементації безпекових аспектів мінських домовленостей, у тому числі через використання механізмів нормандського формату (<http://www.president.gov.ua/news/zvinuvachennya-rosijskoju-storonoyu-ukrayini-u-terorizmi-v-o-37845>).

У зв'язку з провокаційними діями Російської Федерації в окупованому

Криму та ескалацією її дій на Донбасі Президент П. Порошенко провів нараду з керівниками силових відомств і МЗС. Верховний головнокомандувач наказав привести в посилену бойову готовність підрозділи Збройних сил України, Національної гвардії, Прикордонної служби та Служби безпеки України.

«Особливі вимоги, – наголосив він, – до прикордонників у районах адміністративного кордону з тимчасово окупованим Кримом та на лінії зіткнення на Донбасі». Глава держави доручив прикордонникам посилити пропускний режим у пунктах пропуску, а співробітникам Нацгвардії та Національної поліції – посилити охорону стратегічних об'єктів і об'єктів інфраструктури, щоб запобігти можливим терористичним атакам.

Главі СБУ було доручено провести екстрене засідання Антитерористичного центру та довести необхідні завдання, міністру оборони, начальнику Генерального штабу, главі СБУ та міністру закордонних справ – провести зустріч з керівництвом дипломатичних місій, акредитованих в Україні, щоб поінформувати про розвиток подій у районі адміністративного кордону з Кримом і лінії зіткнення.

Крім того, МЗС мали бути організовані телефонні розмови з керівництвом Німеччини та Франції у тристоронньому нормандському форматі, організовано запрошення до розмови віце-президента США, президента Європейської ради Д. Туска та ініційовано розмову з президентом РФ В. Путіним.

Міністру закордонних справ П. Клімкіну було наказано доручити керівнику місії України при ООН провести консультації в Раді Безпеки ООН і детально поінформувати про розвиток подій. «Слід звернутися до спеціальної моніторингової місії ОБСЄ максимально посилити присутність спостерігачів ОБСЄ у районі адміністративного кордону з Кримом і вимагати від російської сторони, окупаційних військ допустити представників СММ ОБСЄ до об'єктів у Криму», – сказав Президент.

П. Порошенко також доручив забезпечити можливість відвідання захоплених у Криму громадян України з боку представників міжнародних правозахисних організацій і уповноваженого України з прав людини для перевірки умов утримання та захисту інтересів.

«Прохання до МЗС та до Прикордонної служби звернутися до громадян України з проханням утриматися зараз від відвідання Криму у зв'язку з численними провокаціями, які чиняться проти громадян країни. Від мене до громадян України це прохання особисте», – наголосив глава держави.

Міністр закордонних справ П. Клімкін зазначив, що через посольства та дипломатичні установи було доведено чітку позицію України. Міністр також уже провів ряд телефонних розмов. «Особливу увагу ми будемо приділяти міжнародним організаціям. За вашим дорученням почали консультації в Раді Безпеки ООН, але також зробимо особливий акцент на ОБСЄ, Раді Європи і, звичайно, Європейському Союзу», – наголосив він.

Керівники силових структур доповіли про останні події на адмінкордоні з Кримом.

Так, начальник Головного управління розвідки Міністерства оборони генерал-лейтенант В. Кондратюк повідомив, що, за наявною інформацією, відбулася збройна сутичка з використанням стрілецької зброї між військовослужбовцями ЗС РФ і прикордонною службою Федеральної служби

безпеки РФ.

У свою чергу голова Державної прикордонної служби В. Назаренко повідомив, що за останню добу з боку Армянська на материковій Україні зафіксовано чотири безпілотні літальні апарати РФ. Президент доручив МЗС забезпечити відповідний протест у зв'язку з провокаційними діями РФ у Криму.

Глава СБУ В. Грицак зазначив, що сили й засоби Служби безпеки вже приведено в підвищену бойову готовність. «У цей час проводяться засідання координаційних груп АТЦ – особливу увагу ми надаємо забезпеченню безпеки об'єктів критичної інфраструктури, а також відстежуємо діяльність низки осіб, які підозрюються у причетності до діяльності ДРГ, з метою недопущення можливих терористичних актів», – сказав він.

Начальник Генерального штабу В. Муженко повідомив, що підрозділи і військові частини ЗСУ, які виконують завдання в районі адміністративного кордону з окупованим Кримом, приводяться в підвищену бойову готовність, проведено нарощування відповідного угруповання. Він назвав абсурдними заяви щодо нібито обстрілів з української сторони тимчасово окупованого Криму. «Це є повною нісенітницею і не відповідає дійсності. Вогонь не відкривався ні з артилерійських систем, ні з іншої зброї. Це може підтвердити будь-який військовослужбовець і житель тієї території, тому що звуки артилерійських обстрілів чути на значну відстань», – наголосив начальник Генштабу (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-doruchiv-privesti-v-posilenu-bojovu-gotovnist-vijs-37851>).

«Заява Федеральної служби безпеки Російської Федерації, яка звинуватила українську розвідку в підготовці терактів в Криму, є провокацією», – з такою заявою виступив речник Генерального штабу Збройних сил України В. Селезньов. «Ці події почали розвиватися від ранку 7 серпня, і буквально одразу у соцмережах на території Криму з'явилися повідомлення, що нібито з української сторони якісь диверсійно-розвідувальні групи проникли і виконували якісь завдання. Ми одразу відреагували на це, поінформували, що ЗСУ перебувають у визначених районах і виконують завдання у плановому порядку. Будь-які заяви такого змісту є провокаційними», – сказав В. Селезньов.

За його словами, чотири дні ФСБ вичікувала. Після чого представник ГУР Міноборони України В. Скибицький зробив заяву, що на території Криму спецслужби проводять навчання з антитерору. «Тому цілком можливо, це повідомлення лягає в інформаційну складову проведення навчань», – додав він (http://espreso.tv/news/2016/08/10/u_genshtabi_nazvaly_provokacijeyu_zayavu_fsb_pro_pidgotovku_ukrayinoyu_teraktiv_v_krymu).

Зі свого боку, Міністерство закордонних справ України поширило заяву щодо можливості актуалізації Україною питання про візовий режим з Росією. «Це питання має кілька аспектів. По-перше, політичний. Звичайно, ми повинні чітко контролювати в'їзд з території Росії в Україну. І ми це зробили – зараз в'їзд здійснюється тільки за закордонними паспортами і лише через міжнародні та міждержавні пункти пропуску. Якщо ми введемо візовий режим, чи дозволить нам це більш ефективно фільтрувати агентів ФСБ і інших російських спецслужб, які будуть працювати з метою нашої дестабілізації? Однозначної відповіді я тут не бачу», – сказав міністр закордонних справ України П. Клімкін. Крім того, за його словами, у цьому контексті важливим є аспект пропаганди, який може використовувати РФ. «Росія одразу почне використовувати введення

візового режиму, розкручуючи в медіа-просторі випадки, де люди похилого віку або діти не можуть побачити своїх родичів. Це буде спіраль пропаганди, яка буде розкручуватися нескінченно», – сказав П. Клімкін. Крім того, за словами міністра, для того щоб видавати візи, потрібна відповідна інфраструктура. «З точки зору логістики це потребує докорінних змін можливостей наших консульств. Наприклад, за нашими попередніми підрахунками, нам потрібно більше 100 додаткових посад консульських співробітників. Але це цілком реальне завдання, – підкреслив глава МЗС. – Тому спочатку давайте визначимося, що принесе введення візового режиму в плані безпеки. Якщо відповідь “так”, то будемо діяти, якщо “ні” – знайдемо інші рішення. Ось мене часто запитують: навіщо зберігати дипломатичні відносини з Росією в умовах російської агресії? Основний зміст цих дипломатичних відносин полягає в тому, що ми можемо допомагати українцям, яких на території РФ понад 4 млн» (<http://expres.ua/news/2016/08/12/197697-klimkin-ukrayina-gotova-rozglyanuty-vvedennya-vizovogo-rezhymu-rf>).

Заява українського МЗС щодо можливості впровадження візового режиму між Україною та Росією спровокувала похливу реакцію з боку російських колег.

Директор департаменту інформації та преси Міністерства закордонних справ Російської Федерації М. Захарова поспішила виступити із заявою про те, що введення візового режиму між Україною і Росією відіб'ється в першу чергу на українцях, які їздять у РФ у пошуках роботи.

На своїй сторінці в соцмережі М. Захарова у відповідь на слова міністра закордонних справ України П. Клімкіна, який допустив введення візового режиму між Україною і Росією, написала: «Ви в принципі маєте уявлення, яка кількість громадян України приїжджає в Росію, щоб заробити гроші і прогудувати свої сім'ї? Якщо в Україні є реальна, а не утопічна для зомбування населення статистика, ознайомтеся з нею і ознайомте українське населення. І тоді громадяни Вашої країни чітко зрозуміють, по кому вдарить візовий режим насправді», – зазначила вона.

Видання «Преса України» зібрало коментарі росіян у соцмережі на висловлювання М. Захарової. «У мене просте питання. Якщо вдарить по них, то чому хвилюємося “ми” (в особі важливого представника МЗС РФ)? Так любимо Україну??», «Та що там візи. Вони збираються дати останній бій на Перекопі і на Донбасі. Вже наказ їм прийшов, чекають команду на атаку», «Візи вводити треба нам, а не їм, пора захищати роботу своїх громадян», «Те, що Клімкін заявляє, нам не по барабану хіба?», «Захопився Клімкін печивом. Отримус мабуть свіже дипканалами. От голова і їде», «Росія повинна першою ввести візовий режим. Нехай варяться в своєму болоті», «А нам не погано б проводити на кордоні експрес-тест на зіткнення з наркотою, порохом і вибухівкою! Хто не пройшов – в чорний список», «Будете нести відповідальність за кожного українця в Росії, якщо вже вони до вас вирішили поїхати», «Якщо Марія так переживає за українських заробітчан у РФ, то в РФ є відмінний спосіб просто не вводити візи для українців у відповідь на українські візи. РФ може просто проігнорувати зміну візового режиму в Україні» (<http://uapress.info/uk/news/show/140794>).

Згодом МЗС України звернувся до російського зовнішньополітичного відомства з вимогою допустити представників спеціальної моніторингової місії

ОБСЄ у Крим для оцінювання ситуації на півострові. Але така ініціатива не викликала захоплення в російській сторони.

Крим не є частиною України, тому спостерігачам ОБСЄ там робити нічого. Таку думку в ефірі телеканалу Life висловив постійний представник РФ при ОБСЄ О. Лукашевич, передає ТАСС. «Ми абсолютно не вважаємо за необхідне допускати представників ОБСЄ на територію Російської Федерації», – заявив він.

О. Лукашевич підкреслив, що Крим після приєднання до Росії не є підмандатною територією спеціальної моніторингової місії (СММ) ОБСЄ. «Є абсолютно чітко окреслений мандат, який включає в себе нинішню територію України», – зазначив постпред (<http://www.novorosinform.org/news/58761>).

Поряд з тим Верховна Рада України звернулася до країн Євросоюзу, США, Канади та Японії із закликом чинити тиск на Москву, щоб уникнути нової хвилі агресії на тлі останніх подій у анексованому Росією Криму.

У заяві наголошується, що російські спецслужби в черговий раз зробили злочин, викравши громадянина України, щоб сфабрикувати справу про нібито диверсійну роботу української розвідки в Криму.

Українські депутати закликають своїх західних колег вплинути на Кремль і запобігти новому витку агресії проти України, а також уникнути остаточного зриву Москвою «мінського процесу» щодо врегулювання ситуації на Донбасі.

Зі свого боку постійний представник України в ООН В. Єльченко заявив, що члени Ради Безпеки ООН висловили підтримку Україні після звинувачень Росії в підготовці терактів у Криму.

Зусилля України з пошуку шляхів урегулювання ситуації відзначив у телефонній розмові з главою Української держави П. Порошенком віцепрезидент Сполучених Штатів Америки Д. Байден. Він також підкреслив, що американська сторона уважно відстежує всі події навколо кримської провокації, відповідальність за яку повною мірою лежить на Росії.

У цьому контексті було наголошено на важливості не дати можливості Москві використати ситуацію щодо Криму як вибачення за очевидне невиконання нею мінських домовленостей. Сторони погодилися з важливістю продовження діалогу в нормандському форматі.

Д. Байден підкреслив незмінність позиції США щодо невизнання окупації Криму, а також очевидної необхідності збереження санкцій щодо РФ.

П. Порошенко та Д. Байден домовилися перебувати в постійному контакті щодо подальшого розвитку ситуації у зв'язку з агресивними діями Росії.

Варто зазначити, що за винятком російських і проросійських ЗМІ більшість видань схильні розглядати інцидент як російську провокацію, спрямовану проти України.

Наприклад, видання The Times звертає увагу на те, що Росія не представила жодних доказів своїх обвинувачень. Не було ні відео, ні фото вигаданих Москвою «боїв» з українськими військовими. Якби така сутичка дійсно відбулася, вона була б першою на Кримському півострові з березня 2014 р., коли російські війська його окупували. Видання нагадує, що російські обвинувачення на адресу України прозвучали після того, як кримськотатарські активісти повідомили, що російські військові розгорнули контрольні-пропускні

пункти на півострові. Крім того, були численні повідомлення про те, що армія РФ перекидає важке озброєння на північ Криму до адміністративного кордону з материковою Україною.

Як звернув увагу колишній народний депутат Т. Чорновіл, наслідком інциденту на міжнародній арені стало те, що «практично усі провідні західні держави поновили, скажімо так, свої заяви про те, що вони ніколи не визнають анексії Криму, що півострів має бути українським. До того ж окремі держави, в тому числі й США, заявили, що санкції з Росії можуть бути зняті навіть не після врегулювання на Донбасі, а виключно після повернення Криму Україні. Фактично Росія здобула тут результат протилежний тому, на який вона очікувала», – цитує оглядача радіо «Свобода» (<http://www.radiosvoboda.org/a/27921402.html>).

Щодо причин і перспектив розвитку ситуації, яка склалася, то в узагальненому вигляді ймовірні сценарії, які на разі аналізуються експертами, розглянуло британське видання The Guardian.

Росія заявила про запобігання терактам у Криму, які нібито організовані українською владою, і тепер події можуть розвиватися за трьома сценаріями, пише The Guardian.

Відповідно до першого сценарію, як вважає видання, президент Росії В. Путін може скористатися загостренням ситуації в Україні, щоб переконати Захід скасувати санкції, введені після анексії Криму.

Більше того, окремі експерти, розвиваючи таку думку, не виключають, що Росія має й більш далекі плани, намагаючись спровокувати «віддзеркалення» санкцій на Україну за потурання міжнародному тероризму і витіснити Україну з переговорного процесу щодо Донбасу.

На користь такої версії опосередковано свідчать інформаційні матеріали, розміщені в сепаратистських і проросійських виданнях, на кшталт інформації, оприлюдненої сайтом «Информационное агентство “Новороссия”»: «Суворі наші дії полягає в тому, що американські “інструктори” і “радники” зараз в Україні повним ходом готують терористів для дестабілізації в різних країнах. На українських полігонах проходять підготовку бойовики забороненої в Росії терористичної організації “ІДІЛ”, з подальшим їх перекиданням у країни Європи, бойовики забороненої в Росії терористичної організації “Правий сектор”, особи слов’янської зовнішності, для подальшої відправки їх у Росію» (<http://www.novorosinform.org/articles/6691>). Як бачимо, інформація спрямована на дискредитацію України, формування іміджу держави як терористичного угруповання, що загрожує не лише російській, а і європейській безпеці.

У зв’язку з цим примітний коментар видання The Guardian, яке пише, що, звинувачуючи Україну в «тероризмі», В. Путін піднімає ставки на війні. Жорсткі заяви російського президента і ФСБ прозвучали на тлі посилення кровопролиття в Донбасі. Проросійські сили атакують українських військових щоденно, завдаючи їм поранень і навіть втрат.

Видання The Financial Times підкреслює, що структура мінських угод, умови яких повинні допомогти закінчити війну, сформована так, що Москві дуже легко зосереджувати увагу на тому, що не виконав Київ. «Мінські угоди розроблені так, що Росія може звинувачувати Україну у невиконанні політичних умов, і тоді ти не помічаєш, що саме Росія і підігріває цей конфлікт», – сказав виданню неназваний європейських дипломат, який працює у

Москві.

Логічним наслідком такої інформаційної кампанії, судячи з інформаційних повідомлень, що тиражуються проросійськими ЗМІ, має стати усунення України з учасників переговорів і перегляд їхнього формату.

Наприклад, сепаратистське видання Zadonbass.org стверджує, що В. Путін насправді не «закривав» нормандський формат. Цей майданчик для переговорів, як переконує видання, «схлопнувся сам собою, підкоряючись невблаганній логіці подій». «Після спроби диверсії в Криму російський президент просто не має змоги спілкуватися з главою України П. Порошенком, навіть якщо припустити неможливе – що з тих чи інших причин Путін зацікавлений у таких особистих контактах.

Міжнародна практика така (і для Росії це актуальна тема у зв'язку з недавньою війною на Кавказі), що особи, причетні тією чи іншою мірою до терористичної діяльності, автоматично виводяться з кола політичного спілкування. Тому навряд чи в першій особі залишався будь-який інший вихід, крім як заявити про неможливість зустрічі з Порошенком на полях саміту G20 у Китаї на початку вересня», – пояснює видання.

«Це важливе уточнення, оскільки з нього випливає, що перекрита лінія не тільки з Києва в Москву, а й у зворотному напрямку. Це означає, що в Росії стає менше інструментів для впливу на українську владу. Вона може тепер або апелювати до Заходу, або використовувати військову силу» (http://zadonbass.org/news/panorama/message_100859).

Видання «Дзеркало тижня» звертає увагу на аналіз ситуації оглядачем Д. Марусічем на сторінках The American Interest. Д. Марусіч нагадує, що російський президент знову натякнув на «нелегітимність» влади в Україні і відмовився брати участь у зустрічі в нормандському форматі. Автор зауважує, що це наштовхує на деякі висновки. По-перше, В. Путін, будучи великим противником демократично обраного уряду в Україні, знову почав грубо заперечувати його законність. Він двічі згадав про «незаконне захоплення влади» під час Майдану в 2014 р. По-друге, хоча образи звучали на адресу Києва, вони були адресовані не йому і не українському народу. Це було послання Заходу. Хоча спочатку це тяжко помітити, але В. Путін також звернувся до «тих, хто підтримує уряд в Україні», з вимогою «натиснути на Київ» і почати працювати над мирним планом. «Називаючи нормандський формат “марним”, Путін фактично сказав Заходу, що мінські угоди мертві. Звісно, це очевидно. У мінських угод були нульові шанси на виконання: український парламент не був готовий голосувати за “децентралізацію”, яка б дала автономію захопленим територіям Донбасу, а Росія не збиралася повертати Україні контроль над частиною її кордону», – ідеться в статті. Також автор вважає, що В. Путін у своїх заявах, по суті, відкрито висунув вимогу, щоб у новому форматі переговорів «Київ за столом не сидів». «У цьому контексті варто пам'ятати, що США і Росія мають “відкритий канал”, встановлений радником Путіна В. Сурковим і помічником держсекретаря В. Нуланд. Про їхні попередні переговори невідомо нічого істотного. Але оглядачі вважають, що мінські угоди були головною темою їхньої розмови», – зауважує автор (http://dt.ua/WORLD/putin-dav-zrozumiti-scho-minskim-domovlenostyam-kinec-american-interest-216047_.html).

The Economist, у свою чергу, акцентує увагу на тому, що В. Путін

відмовився брати участь у зустрічі нормандського формату. На думку видання, таким чином, створивши напруження в Криму й погрожуючи Україні новим фронтом війни, російський президент намагається тиснути на лідера США Б. Обаму. Останній дав чітко зрозуміти, що хотів би добитися прогресу в завершенні війни в Донбасі до кінця свого президентства. Відмовляючись від дипломатичного діалогу, В. Путін намагається змусити Б. Обаму погодитися на нові «торги» в стилі Ялтинського саміту після Другої світової війни: поділити Європу на так звані «сфери впливу».

Подібного висновку доходить і вітчизняний експерт В. Фесенко. Коментуючи заяву В. Путіна щодо безперспективності зустрічі в нормандському форматі в Китаї, політолог зазначає, що про повну відмову від нормандського формату не йшлося. Було лише заявлено, що Росія відмовляється від зустрічі в «нормандському форматі» в Китаї на полях саміту «великої двадцятки» (G-20). При цьому В. Путін, а на наступний день і МЗС РФ апелювали до «наших американських, європейських партнерів», «щоб створити відповідний тиск на сьогоднішню владу в Києві» (у лапках – цитати з виступу В. Путіна). Такого роду звернення до «партнерів», за висновком В. Фесенка, означає, що з переговорів російський президент виходити не має намірів. І «на полях саміту в Китаї» напевно обговорюватиметься і «кримський інцидент», і подальші шляхи врегулювання конфлікту на Донбасі. «Але з цих переговорів В. Путін хоче виключити (хоча б тимчасово) Президента України П. Порошенка. У цьому головний сенс його демаршу», – вважає політолог.

Отже, за першим сценарієм, «кримські теракти» були інспіровані Росією з метою дискредитації України, послаблення або зняття санкцій з РФ і усунення нашої держави з переговорного процесу з мирного врегулювання ситуації на Донбасі з подальшим вирішенням питання на свою користь.

Другий сценарій, розглянутий The Guardian, передбачає, що Кремль готує «обмежене вторгнення для створення коридору безпеки», куди могла б увійти електростанція в сусідньому з Кримом Херсоні.

Відзначається, що цей варіант здається привабливим, тому що він може врятувати анексований півострів від проблем з водопостачанням і електропостачанням, а міст через Керченську протоку Росія навряд чи побудує в недалекому майбутньому.

До такої думки пристає також видання The New York Times, з посиланням на коментар російського військового експерта П. Фельшенхауера. «Спокуса спробувати і розв'язати українську проблему раз і назавжди дуже висока. Америка зараз не оперативна через розпал суперечок у рамках виборчої кампанії. Європа також поділена через Brexit, вплив біженців і санкції проти Росії», – сказав він (http://dt.ua/WORLD/kreml-mozhe-virishiti-scho-zaraz-horoshiy-moment-dlya-z-yednannya-krimu-z-donbasom-nyt-216043_.html).

Видання The Financial Times, зі свого боку, побоюється, що Кремль може втягнути Україну у війну на два фронти, почавши наступ з території Криму.

Бажання Кремля організувати «маленьку переможну війну» вбачає за заявами Росії про «терористичні атаки», які начебто планувала Україна в Криму, провідний міжнародний експерт з питань національних економік України, Росії та країн колишнього СРСР А. Ослунд. «Він (Путін. – Прим. авт.) сфабрикував виправдання для війни, що дуже нагадує провокацію нацистів у Глейвіці в 1939 р., з чого почалася атака проти Польщі. Зважаючи на те, де зараз

розташовані російські війська, вірогідно, що Кремль хоче пробити суходільний міст від Маріуполя до Криму, оскільки він так і не зміг збудувати міст через Керченську протоку», – вважає А. Ослунд.

Відповідно до висновків експерта, головна аудиторія президента В. Путіна – власне, російський народ, адже вибори до Державної думи Росії уже за п'ять тижнів. «Граючи» на страху росіян перед терактами та нестабільністю, він прагне згуртувати голоси суспільства. Крим як мета при цьому обійдеться найдешевше для економіки. Своє трактування планів Кремля А. Ослунд озвучив в інтерв'ю радіо «Свобода».

«Я думаю, що це спрямовано на внутрішню політику Росії. Путіну потрібні міжнародні конфлікти, щоб мобілізувати свій електорат перед виборами (у Державну Думу Росії. – Прим. авт.), які відбудуться 18 вересня. І, схоже, рішення про відставку глави Адміністрації С. Іванова теж зіграє для посилення його влади у Кремлі», – вважає А. Ослунд (<http://www.radiosvoboda.org/a/27918478.html>).

Видання «Вести» наводить точку зору російського політолога А. Окари, на думку якого логіка подій веде до початку збройного конфлікту на адмінкордоні з Кримом і загострення на Донбасі. «Бочка з бензином вже готова, сірник піднесений. Досить дрібниці – і запалає!» – зазначив експерт. Примітно, що симетричні меседжі надходять і з української сторони: нардеп від БПП, багаторічний прес-секретар П. Порошенко І. Фриз порівняла кримські події з інсценуванням нападу польських військових на нацистську радіостанцію в Глейвіці в 1939 р. «Операція “Консерва” повинна була дати підстави Рейху для вторгнення в Польщу. Спостерігаємо повторення сценарію», – провела аналогію І. Фриз (<http://vesti-ukr.com/strana/161245-dostatochno-melochi-i-polyhnet-usadit-li-konflikt-v-krymu-kiev-i-moskvu-za-stol-peregovorov>).

Про те, що «теракти» в Криму свідчать про підготовку до розширення російської агресії в Україні, попереджають чеченські добровольці в Україні. Нинішню ситуацію вони розглядають як повторення сценарію російської агресії 1999 р.: «спочатку вибухи в житлових будинках, потім наступ – саме так 17 років тому розпочалася Друга чеченська війна, а сьогодні від дій Путіна може постраждати Україна», інформує радіо «Свобода» (<http://www.radiosvoboda.org/a/27502806.html>).

Вони не виключають, що до кінця зими в Криму можуть організувати теракти, після яких російські війська почнуть наступ або на півдні, або на сході України. Нібито для того щоб захиститися від терористів. За словами командира добровольчого батальйону ім. Д. Дудаєва А. Осмаєва, саме такі прийоми використовував президент Росії В. Путін напередодні Другої чеченської війни в 1999 р.

За словами А. Осмаєва, «з достовірних джерел отримана інформація, що з 4 по 9 січня в Крим приїхало чотири групи по п'ять-сім людей, які служать у російському спецпідрозділі МВС “Терек”. Їхнє завдання – проведення терористичних актів з подальшими звинуваченнями України й кримськотатарського населення в очах світової спільноти».

Також, за словами командира, Росія планує затримати підставних терористів з номерами телефонів кримськотатарських лідерів, шевронами добровольчих підрозділів, забороненою літературою і навіть символікою Ісламської держави. Шеврони, за словами А. Осмаєва, уже виготовили і

сімферопольському філіалі компанії «Русфлаг».

Утім, безпосередньо в компанії «Русфлаг» радіо «Свобода» повідомили, що, по-перше, у сімферопольському філіалі немає власного виробництва, а, по-друге, компанія не виготовляє продукції із забороненою в Росії символікою (<http://www.radiosvoboda.org/a/27502806.html>).

Отже, другий сценарій розвитку подій полягає в розширенні військової агресії РФ в Україні до рівня «маленької переможної війни», зміцненні електоральних позицій правлячої партії напередодні виборів у Держдуму та вирішенні Росією питання створення сухопутного коридору Крим – Донбас.

Однак частина політологів вважає реалізацію такого сценарію малоімовірною. На думку В. Карасьова, Росії не потрібне військове зіткнення. «Він (В. Путін. – Прим. авт.) покладає надії, по-перше, на внутрішню дестабілізацію в Україні, по-друге, на скасування санкцій ЄС, – вважає експерт. – Якщо ж трапиться зіткнення, санкції залишаться, а народ України знову самообілізується» (<http://vesti-ukr.com/strana/161245-dostatochno-melochi-i-polyhnet-usadit-li-konflikt-v-krymu-kiev-i-moskvu-za-stol-peregovorov>).

Подібну думку висловив у своєму блозі російський публіцист і політолог А. Піонтковський. «Ситуація досить гостра, невизначена, у керівництві Росії єдності немає. Але всі раціональні доводи свідчать про те, що така великомасштабна воєнна ескалація, наприклад спроба взяти Маріуполь або прорубати якийсь коридор до Криму, призвела б до тяжких геополітичних і військових наслідків для Москви. Санкції Заходу були посилені, Україні почали б продавати летальну зброю і це вилилося б у дуже великі втрати російських військовослужбовців. Російське суспільство цього б не сприйняло», – переконаний А. Піонтковський (<http://fakty.ictv.ua/ua/index/read-news/id/1592015>).

Згідно з третім сценарієм, запропонованим The Guardian, планується «щось більш масштабне». «Нова кримська криза виникла з нізвідки, а після ...заяв російської і української сторін ситуація виглядає зловісно», – зазначає видання (<http://ua.korrespondent.net/world/worldabus/3730404-Guardian-nazvala-stsenarii-rozvytku-podii-u-krymu>).

Утім, поряд з версіями конспірологічного характеру, окремими політиками й експертами пропонуються і набагато тривіальніші пояснення подій у Криму.

Так, секретар Ради національної безпеки України О. Турчинов заявив, що звинувачення Росією України в дестабілізації ситуації в анексованому Криму є спробою приховати інформацію про перестрілку між п'яними російськими військовими.

Саме цим О. Турчинов пояснює ту обставину, що Москва лише 10 серпня зробила заяви про події, які відбулися в Криму в ніч із 6 на 7 серпня. На думку глави РНБО, цей час був необхідний російським спецслужбам, щоб підробити так звані «докази» агресивних планів України і приховати перестрілку між російськими силовиками, які традиційно зловживають алкоголем, особливо у вихідні дні (<http://www.svoboda.org/a/27916699.html>).

Політолог В. Фесенко у свою чергу не виключає, що російські силовики спробували просто прикрити власний провал. «Деякі вважають, що мало не для того, щоб створити “казус беллі” – формальний привід для оголошення війни, але якщо це так, то тоді війна мала розпочатися, а цього не сталося. Ще одна

версія пов'язана з тим, що міг бути дійсно прорив, але точно не диверсійної групи розвідки Міноборони України, як стверджує Москва. Це все повна нісенітниця. Міг бути такий собі партизанський рейд представників українських праворадикальних організацій і кримських татар. Охочих повоювати у нас, на жаль, вистачає. До того ж у нас звучать закиди, що держава не бореться за Крим, про це часто заявляють кримські татари, тому я не виключаю, що могла бути спроба такого рейду, а далі – закрутилася вся ця машина. І цілком можливо, що російські силовики спробували просто прикрити власний провал і в усьому звинуватити українську сторону» (<http://www.svoboda.org/a/27919497.html>).

Наразі політичними наслідками «кримських терактів» залишаються гучні заяви і взаємні звинувачення Росії та України.

Що ж до економічних наслідків, то вони проявилися, з одного боку, в ослабленні курсу рубля (незважаючи на зростання цін на нафту), з іншого – у коливаннях прибутковості українських облігацій.

Така ситуація дає підстави стверджувати, що у випадку, якщо в основі кримських подій насправді лежить якийсь стратегічний план російського керівництва, то поки що потрібної мети він не досяг.

Водночас та інформаційна кампанія, що розгорнулася навколо «терактів» у Криму, і посилення напруження між державами дають підстави розглядати їх як тактичний епізод загальної стратегії Росії з дестабілізації ситуації в Україні. Випробування на міцність і витримку триває.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України А. Парубій виступив із заявою щодо нагнітання хвилі антиукраїнської істерії в Російській Федерації.

У заяві Голова Верховної Ради А. Парубій, зокрема, сказав: «Поширення фальшивих заяв ФСБ Росії щодо затримання нібито диверсійних українських груп, які начебто планували здійснити ряд терористичних атак на цивільні об'єкти окупованого Криму, є свідомою провокацією російських спецслужб та складовою частиною гібридної війни.

Російська пропаганда використовує цей фейк для нагнітання чергової хвилі антиукраїнської істерії в Росії, а російська воєнщина намагатиметься використати його для посилення обстрілів української території та виправдання діяльності власних диверсійно-розвідувальних груп, які останніми тижнями дуже часто намагаються прорватися або просочитися крізь українські блокпости.

Росія вчергове захоплює українських заручників для продовження політичних торгів. Підтвердженням того, що дана провокація є частиною політичних ігрищ, є заяви очільників Російської Федерації про фактичну відмову представників Росії від проведення переговорів у нормандському форматі.

На жаль, знову заручниками політики Кремля стали громадяни України. Ще належить з'ясувати, ким і яким чином вони були переправлені на територію Криму. Хоча мета цієї спецоперації очевидна – дискредитувати Збройні сили

України.

Провокація не вдалась. У підтасовані факти не повірив ніхто. Однак для всієї української влади та громади актуальним залишається питання негайного визволення з полону українських громадян, які стали черговими заручниками путінського режиму» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 11.08).*

***

Голова Верховної Ради України А. Парубій невідкладно скерує подання Генеральної прокуратури щодо судді М. Чауса до профільного комітету Верховної Ради України.

З приводу викриття на хабарі судді Дніпровського районного суду Києва М. Чауса та вирішення парламентом питання про його затримання та арешт Голова Верховної Ради України А. Парубій повідомив таке: «Верховна Рада України в питанні боротьби з корупцією завжди займає тверду й жорстку державницьку позицію. Підставою для розгляду парламентом питання щодо надання згоди на затримання та арешт судді є подання Генерального прокурора України, підтримане Головою Верховного Суду України. Такого подання до Верховної Ради на цей час не надходило.

Я перебуваю на робочому місці і як тільки подання буде отримане, невідкладно скерую його до профільного комітету для надання відповідного висновку, який є необхідною умовою для розгляду цього питання Верховною Радою України» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 11.08).*

***

Голова Верховної Ради України А. Парубій привітав будівельників України з професійним святом.

Зокрема, Голова Верховної Ради А. Парубій заявив: «Дорогі будівельники! Щиро вітаю вас із професійним святом, Днем будівельника України.

Будівельна галузь, по праву, вважається однією з найважливіших складових економічного потенціалу України, адже завдяки будівельникам оновлюються міста, селища та села нашої країни.

Переконали, що ви й надалі примножуватимете високі трудові досягнення, забезпечуючи вагомий внесок будівельного комплексу у розвиток економіки держави, зокрема її обороноздатності та промисловості, забезпечення комфортним і затишним житлом громадян, у першу чергу тих, хто цього вкрай потребує.

У цей складний для України час ми, українці, здолаємо всі перешкоди на шляху до становлення європейської процвітаючої держави. І неповторна краса багатьох українських проспектів і вулиць яскраве тому свідчення.

Від усього серця бажаю вам, шановні працівники будівельної галузі, міцного здоров'я, оптимізму, невичерпної енергії, добробуту, родинного затишку і, звичайно, нових звершень у вашій шляхетній і такій необхідній всім нам праці!» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 14.08).*

***

Верховна Рада звернулися до країн-членів Євросоюзу, США, Канади та Японії, а також у Комітет у закордонних справах Європарламенту із закликом вплинути на РФ, щоб уникнути нової хвилі агресії на тлі останніх подій у Криму.

У зверненні, підписаному першим заступником спікера парламенту І. Геращенко, першим заступником голови Комітету з питань європейської інтеграції, ідеться: «Російські спецслужби в черговий раз зробили злочин, викравши громадянина України з території України з метою фабрикації проти нього доказів злочину (ідеться про Є. Панова, арештованого в Криму). У цьому контексті хотілося б нагадати про те, що Росія продовжує утримувати понад 40 українських політичних в'язнів, які стали жертвою агресивної політики офіційного Кремля».

Крім того, у зверненні Верховної Ради зазначено: «Сьогодні держава-окупант шукає шляхи для перекладання на Україну і її міжнародних партнерів відповідальності за свої деструктивні дії, а також створює штучні передумови для подальшого загострення військового протистояння. Переконані, що подібні дії російського керівництва несуть пряму загрозу не тільки для України, але і для Європи, і всього світу».

У профільних комітетах закликають колег-парламентарів до негайного прийняття всіх можливих політико-дипломатичних заходів для того, «щоб вплинути на Кремль і запобігти новому витку агресії проти України, а також уникнути остаточного зриву Кремлем мінського процесу».

Як повідомлялося, Федеральна служба безпеки Росії звинуватила Міністерство оборони України в підготовці терактів в анексованому Криму.

Український Генштаб назвав ці заяви провокацією, а Президент П. Порошенко вважає їх фантазіями Росії (***Веб-портал новин «Українська правда» (<http://www.pravda.com.ua>). – 2016. – 12.08.***

***

Голова Комітету Верховної Ради з питань промислової політики і підприємництва В. Галасюк прокоментував ситуацію, що склалася в гірничо-металургійному комплексі України.

Зокрема, В. Галасюк заявив через свою сторінку у Facebook, що у 2016 р. через неефективну роботу Укрзалізниця може недовиробити і, відповідно, недовантажити на експорт продукції на суму близько 1,8 млрд дол.

«Вузькі місця в залізничній інфраструктурі, дефіцит тяги, недостатнє забезпечення паливом, неефективна координація існуючих ресурсів Укрзалізниці коштують країні близько 1,8 млрд дол. недоотримання валютної виручки від роботи гірничо-металургійного комплексу. А це майже 5 % товарного експорту упущеної вигоди, яку Україна аж ніяк не може собі дозволити! Як уряд може діяти в такій ситуації?!» – написав голова Комітету Верховної Ради з питань промислової політики і підприємництва.

За словами В. Галасюка, у зв'язку з проблемами перевезень вантажів Укрзалізницею металургійні заводи страждають від дефіциту сировини і втрачають ринкові можливості та експортну виручку.

«Як голова Комітету Верховної Ради з питань промислової політики і підприємництва звертаюся до Кабінету Міністрів України щодо невідкладного

виправлення ситуації з неефективною логістикою в ГМК», – підкреслив В. Галасюк (*Веб-портал новин «24 канал» (<http://24tv.ua>). – 2016. – 15.08).*

***

Комітет з питань економічної політики за період роботи четвертої сесії Верховної Ради України VIII скликання (лютий – липень 2016 р.) розглянув понад 50 питань.

Комітет з питань економічної політики за визначений період подав на розгляд Верховної Ради України 39 законопроектів. Зокрема, ряд з них комітетом визначено головними:

– Звіт Кабінету Міністрів України про перебіг і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2015 році;

– Звіт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України щодо аналізу функціонування системи державних закупівель за січень – грудень 2015 року;

– Звіт Рахункової палати про результати аналізу стану державних закупівель в Україні у 2014 –2015 роках;

– питання щодо застосування ч. 2 ст. 2 Закону України «Про публічні закупівлі».

Проведено круглі столи:

– «Нова редакція Закону України “Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю”»;

– «Проблеми наближення українського законодавства в сфері захисту прав споживачів до стандартів Європейського Союзу».

Верховною Радою України було прийнято п'ять законодавчих документів, що належать до предметів відання комітету та були опрацьовані в комітеті:

– Закон України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони» (реєстр. № 4288). Закон спрямовано на створення конкурентної переговорної процедури закупівлі в максимально стислі терміни. Відбір учасників закупівель здійснюється через електронний аукціон на конкурсних засадах. З цією метою учасники подають визначений перелік документів і цінову пропозицію – електронна система автоматично визначатиме переможця конкурсу, а не сам замовник. Після цього укладається договір з переможцем на поставку товарів, робіт, послуг. Подальша поставка товарів здійснюватиметься без проведення процедур закупівель. Таку переговорну процедуру в особливий період, у період проведення антитерористичної операції та в період запровадження надзвичайного стану застосовуватимуть Міністерство оборони України та його розвідувальні органи, Міністерство внутрішніх справ України, Служба безпеки України, Національна гвардія України, Національна поліція України, Державна прикордонна служба України, Служба зовнішньої розвідки України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державна спеціальна служба транспорту, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Управління державної охорони України та інші військові формування та/або частини. Закон передбачає, що при плануванні закупівель замовниками, які застосовуватимуть цей Закон, оборонні закупівлі відображатимуться окремими позиціями в річному плані закупівель, який відображається в електронній системі

закупівель. Запроваджено відповідальність за неодноразове порушення учасниками процедури закупівлі або умов договору учасників, так званої фіктивної участі. Скорочено терміни розгляду судами спорів щодо порушень у сфері закупівель.

Закон України «Про внесення зміни до Закону України “Про перелік об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації”» (реєстр. № 4594). До переліку об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, але можуть бути корпоративізовані, включено ПАТ «Українська залізниця» (Дод. № 2 до Закону України «Про перелік об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації»).

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення деяких положень» (реєстр. № 2319а-д) Законом удосконалено приватизаційні процеси, посилено захист національних інтересів у процесі реформування відносин власності, сформовано чітку, ефективну правову базу у сфері приватизації.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління об’єктами державної власності» (реєстр. № 3062). Законом створено сприятливі умови для оптимізації структури державного сектору економіки та запроваджено ринкові методи управління суб’єктами господарювання державного сектору економіки. Змінами до Господарського кодексу України встановлено, зокрема, що в державному унітарному підприємстві за рішенням суб’єкта управління об’єктами державної власності створюється наглядова рада. Змінами до Закону України «Про управління об’єктами державної власності» створено правові підстави для включення до складу органів управління суб’єктів господарювання державного сектору економіки незалежних членів наглядових рад, що забезпечить підвищення ефективності управління об’єктами державної власності.

Постанова Верховної Ради України «Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України» (реєстр. № 4426). Програмою визначено основні напрями діяльності уряду, зокрема в системі національної безпеки та оборони; у проведенні конституційної реформи, оновленні влади та антикорупційній реформі, судовій реформі, реформі системи органів правопорядку, децентралізації та реформі публічної адміністрації, забезпеченні прискореного економічного розвитку, реформі фінансового сектору, регуляторній політиці, розвитку підприємництва та забезпеченні умов конкуренції, реформі сільського господарства, енергетики та енергонезалежності, у забезпеченні громадян комунальними послугами й реформуванні житлової політики та інші напрями (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 11.08*).

***

Співголова міжпарламентської групи дружби Україна – Італія С. Алексєєв висловив подяку Надзвичайному та Повноважному Послу Італії в Україні Ф. Романо за вагомий внесок у розвиток відносин між країнами.

«За час своєї каденції Надзвичайний та Повноважний Посол Італії в Україні Ф. Романо зробив вагомий вклад у розвиток відносин між Україною та Італією», – сказав С. Алексєєв, коментуючи завершення каденції головного італійського дипломата. Парламентар нагадав, що посаду Надзвичайного та

Повноважного Посла Італії в Україні Ф. Романо обіймав із січня 2012 по серпень 2016 р.

«За час перебування Ф. Романо в Україні відносини між нашими країнами вийшли на якісно новий рівень і, як він сам часто повторює, за останні декілька років важливих двосторонніх зустрічей на найвищому рівні між керівництвом України та Італії відбулося більше, аніж за всі роки незалежності нашої країни, – наголосив С. Алексєєв. – Як співголова міжпарламентської групи дружби Україна – Італія хочу висловити йому щиру подяку за сприяння у роботі нашої групи, адже саме завдяки його активній участі ми мали змогу влітку минулого року відвідати Рим та поспілкуватися з італійськими колегами. А навесні цього року ми провели офіційний візит у складі великої делегації українських парламентарів».

С. Алексєєв зазначив, що подібна міжпарламентська співпраця є важливою складовою міждержавних відносин, адже саме парламенти є основними провайдерами реформ. «На даний час вже є напрацьований текст меморандуму про співпрацю між парламентами України та Італії. Після його підписання Україна стане лише 28 країною, що подібним чином формалізувала відносини між державними інституціями, і в цьому важливу роль відіграв саме Ф. Романо», – сказав С. Алексєєв.

Співголова групи дружби Україна – Італія зазначив, що в палаті депутатів Італійської Республіки дещо відмінний від Верховної Ради України формат роботи міжпарламентських груп дружби. Як правило, італійська група дружби складається із чотирьох-п'яти депутатів, за кожним з яких закріплюється окремий напрям роботи, за який він відповідатиме, що входить до його посадових обов'язків.

«Саме такий формат був запропонований і нам: група дружби Італія – Україна в палаті депутатів орієнтовно складатиметься з п'яти депутатів. Крім того, ще до створення цієї групи ми обговорили напрями співпраці, які є актуальними як для України, так і для Італії – це реформа юстиції, децентралізація та боротьба з корупцією», – зазначив народний депутат.

Для того щоб юридично оформити співпрацю між Верховною Радою України та палатою депутатів Італійської Республіки, меморандум про співпрацю має бути підписаний головами обох парламентів. Орієнтовно це може відбутися під час Європейської конференції голів парламентів, що відбудеться у Страсбурзі (Франція) 15–16 вересня.

С. Алексєєв наголосив, що Ф. Романо всіляко сприяв організації групи дружби з Україною в парламенті Італії, де на сьогодні існує ряд аналогічних груп дружби, що працюють на підставі відповідних меморандумів про співпрацю. Розуміючи, що саме відсутність такого меморандуму гальмує створення групи дружби з Україною, Ф. Романо допоміг знайти неформального голову такої італійської групи, що активізувало підготовку тексту майбутнього меморандуму. «Тобто Ф. Романо не просто співпрацював з групою дружби, а будував фактично “фундамент” такої групи», – сказав він.

Окремо С. Алексєєв висловив вдячність за проведені в червні цього року зустрічі з представниками національного парламенту, які активно працюють у парламентських асамблеях ключових міжнародних організацій, таких як ПАРЄ, ПА ОБСЄ та ПА НАТО. «Ми також вдячні за участь в заходах, які проводились по лінії парламенту України за участі країн “великої сімки”», – сказав він.

«Загалом дякуємо уряду Італійської Республіки і його представнику на території України послу Італії Ф. Романо за тверду та принципову позицію щодо стримування РФ шляхом підтримки антиросійських санкцій», – сказав С. Алексеев.

Парламентар нагадав, що саме під час каденції Ф. Романо при Посольстві Італії в Україні був створений «Підприємницький комітет», діяльність якого спрямована на допомогу як українським, так і італійським підприємцям. «Завдяки цій асоціації кожен український експортер зможе отримати об'єктивний аналіз перспектив свого продукту в Італії та рекомендації фахівців стосовно його подальшого просування. Цей проект відкриває перед українським та італійським бізнесом широкі можливості для взаємовигідної співпраці, що особливо важливо з огляду на санкції, що діють по відношенню до Росії та оголошені у відповідь», – сказав він.

Крім того, С. Алексеев відзначив розвиток співробітництва між Україною та Італією у сфері культури. За його словами, цей напрям також отримав новий імпульс, що стало можливим завдяки активній позиції Ф. Романо.

«Важливими подіями у культурному житті не лише Києва, а й усієї України стали культурні заходи, організовані італійською стороною в багатьох містах. Однак одним з найбільших досягнень у культурній площині вважаю встановлення на Володимирській гірці пам'ятника видатному італійському поету та політику Д. Аліг'єрі з нагоди 750-річчя з дати його народження, до якого була долучена і наша група дружби», – сказав він і додав, що нині відбувається підготовка до встановлення вже у Флоренції пам'ятника Т. Шевченку. Ескізи до майбутнього монумента розробляв український скульптор О. Пінчук.

Загалом же, за словами С. Алексеева, протягом цих років за сприяння посла Італії Ф. Романо та директора Італійського інституту культури в Україні Ф. Баллоні було здійснено чимало масштабних спільних італійсько-українських мистецьких проектів, що стали справжніми подіями в культурному житті наших країн. Серед таких знакових ініціатив варто відзначити спільні українсько-італійські постановки опер «Попелюшка» Д. Россіні (2014 р.) і «Набукко» Д. Верді (2016 р.) у Національній опері України; виставка «Врятовані скарби Італії. 17 картин з колекції Музею Кастельвеккіо у Вероні», відкрита за участі Президента України П. Порошенка в Національному музеї мистецтв ім. Ханенків (2016 р.); розробка програми спільних культурних заходів і надання Києву статусу «Спеціального партнера» європейської столиці культури 2019 р. м. Матера (2016 р.) тощо.

Парламентар назвав численні спільні грандіозні проекти в галузі музичного мистецтва, такі як Міжнародний фестиваль «Аве Верді» в Києві, Дніпропетровську, Донецьку, Львові, Одесі й Харкові з нагоди 200-річчя від дня народження Д. Верді (за участі всіх оперних театрів України та Римської опери; 2013 р.) і три фестивалі італійського музичного бароко Italia Festival Barocco (арт-директор фестивалю Н. Романо, дружина посла; 2014–2016 рр.), також інші численні яскраві акції за участі італійських та українських митців: концерт визначного композитора сучасності Е. Морріконе в Національному палаці мистецтв «Україна» та гала-концерти солістів Академії театру «Ла Скала» (2013 р.), «Гала Італія» (з нагоди головування Італії в Раді Європейського Союзу 1 липня 2014 р.), «Гала Россіні» (2015 р.). Значною подією в мистецькому

просторі столиці України стала також виставка оперних костюмів знаменитих постановок Римської опери, організована в Національній опері України (2013 р.).

Особливу значущість мають здійснені спільні європейські проекти за участі різних країн: Міжнародний мистецький проект «Ніколи знову» (Never Again) до 100-х роковин Першої світової війни (1914–2014 рр.) – однієї з найтрагічніших дат світової, європейської та української історії. У рамках цього проекту, ініційованого Посольством Італії й підтриманого МЗС і Міністерством культури України та рядом посольств іноземних країн, інтернаціональний склад солістів, які представляли Україну, Італійську Республіку, Республіку Болгарію, Республіку Польщу та Швейцарію, виконали безсмертний «Реквієм» Д. Верді. З нагоди відзначення Дня Європи в Україні у травні 2016 р. у Національній опері був проведений яскравий концерт «Гала-Європа», до програми якого входили твори класичних і сучасних європейських, італійських і українських композиторів.

«Це плідне партнерство зробило надзвичайно великий внесок у духовне зближення наших народів та в інтеграцію українського мистецтва в сучасні загальноєвропейські культурні процеси. Сподіваюсь, з новопризначеним послом вдасться вибудувати такі ж продуктивні та дружні відносини, які в нас склалися з Ф. Романо», – сказав С. Алексєєв. Він наголосив, що в особі Ф. Романо зустрів справжнього друга: «Дружба між народами починається зі щирого та відкритого спілкування між людьми» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 12.08*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент П. Порошенко провів телефонну розмову з віце-президентом Сполучених Штатів Америки Д. Байденем.

Співрозмовники обговорили поточну безпекову ситуацію, яка склалася у зв'язку з провокаційними діями російської сторони в окупованому Криму та ескалацією напруженості на Донбасі.

Президент підкреслив, що нещодавні фальшиві заяви Росії щодо терористичної загрози з боку України в окупованому Криму є гібридною провокацією та черговою спробою виправдати подальші агресивні дії Росії та масштабні репресії в Криму, до яких вдається окупаційна влада.

Глава Української держави наголосив на прагненні України уникнути зростання напруженості у зв'язку з безпідставними звинуваченнями Москви.

Д. Байден відзначив зусилля Президента України з пошуку шляхів урегулювання ситуації. Він також підкреслив, що американська сторона уважно відстежує всі події навколо кримської провокації, відповідальність за яку повною мірою лежить на Росії.

У цьому контексті було наголошено на важливості не дати змогу Москві використати ситуацію щодо Криму як вибачення за очевидне невиконання нею мінських домовленостей.

Сторони погодилися з важливістю продовження діалогу в

«нормандському форматі».

Д. Байден підкреслив незмінність позиції США щодо невизнання окупації Криму, а також очевидної необхідності збереження санкцій щодо РФ.

Сторони обговорили прогрес на шляху реформ в Україні, а також питання прискорення надання нашій державі відповідної фінансової допомоги.

Д. Байден відзначив важливі кроки, здійснені Україною для виконання відповідних зобов'язань у рамках співпраці з МВФ, зокрема у контексті боротьби з корупцією.

П. Порошенко та Д. Байден домовилися перебувати у постійному контакті щодо подальшого розвитку ситуації у зв'язку з агресивними діями Росії (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 13.08).

***

У зв'язку з провокаційними діями Російської Федерації в окупованому Криму та ескалацією її дій на Донбасі Президент П. Порошенко провів нараду з керівниками силових відомств і МЗС. Верховний головнокомандувач наказав привести в посилену бойову готовність підрозділи Збройних сил України, Національної Гвардії, Прикордонної Служби та Служби безпеки України.

«Особливі вимоги, – наголосив він, – до прикордонників у районах адміністративного кордону з тимчасово окупованим Кримом і на лінії зіткнення на Донбасі». Глава держави доручив прикордонникам посилити пропускний режим у пунктах пропуску, а співробітникам Нацгвардії та Національної поліції – посилити охорону стратегічних об'єктів та об'єктів інфраструктури, щоб запобігти можливим терористичним атакам.

Голова СБУ має провести екстрене засідання Антитерористичного центру та довести необхідні завдання.

Міністру оборони, начальнику Генерального штабу, голові СБУ та міністру закордонних справ доручено провести зустріч з керівництвом дипломатичних місій, акредитованих в Україні, щоб проінформувати про розвиток подій у районі адміністративного кордону з Кримом і лінії зіткнення.

МЗС має організувати телефонні розмови з керівництвом Німеччини та Франції у трьохсторонньому «нормандському форматі», запросити розмови з віце-президентом США, президентом Європейської ради Д. Туском та ініціювати розмову з президентом РФ В. Путіним.

Міністру закордонних справ П. Клімкіну наказано доручити керівнику місії України при ООН провести консультації в Раді безпеки ООН та детально проінформувати про розвиток подій. «Слід звернутися до спеціальної моніторингової місії ОБСЄ максимально посилити присутність спостерігачів ОБСЄ в районі адміністративного кордону з Кримом і вимагати від російської сторони, окупаційних військ допустити представників СММ ОБСЄ до об'єктів у Криму», – сказав Президент.

Президент також доручив забезпечити можливість відвідання захоплених у Криму громадян України з боку представників міжнародних правозахисних організацій та уповноваженого України з прав людини для перевірки умов утримання та захисту інтересів.

«Прохання до МЗС та до Прикордонної служби звернутися до громадян

України з проханням утриматися зараз від відвідання Криму у зв'язку з численними провокаціями, які чиняться проти громадян країни. Від мене до громадян України це прохання особисте», – наголосив глава держави.

Міністр закордонних справ П. Клімкін зазначив, що через посольства та дипломатичні установи було доведено чітку позицію України. Міністр також уже провів ряд телефонних розмов. «Особливу увагу ми будемо приділяти міжнародним організаціям. За вашим дорученням почали консультації в Раді Безпеки ООН, але також зробимо особливий акцент на ОБСЄ, Раді Європи, і звичайно Європейському Союзу», – наголосив він.

Керівники силових структур доповіли про останні події на адмінкордоні з Кримом.

Так, начальник Головного управління розвідки Міністерства оборони генерал-лейтенант В. Кондратюк повідомив, що, за наявною інформацією, відбулась збройна сутичка з використанням стрілецької зброї між військовослужбовцями ЗС РФ та прикордонною службою Федеральної служб безпеки РФ.

У свою чергу, голова Державної прикордонної служби В. Назаренко повідомив, що за останню добу з боку Армянська на материковій Україні зафіксовано чотири безпілотних літальних апарати РФ. Президент доручив МЗС забезпечити відповідний протест у зв'язку з провокаційними діями РФ у Криму.

Голова СБУ В. Грицак зазначив, що сили та засоби Служби безпеки вже приведені у підвищену бойову готовність. «У цей час проводяться засідання координаційних груп АТЦ – особливу увагу ми надаємо забезпеченню безпеки об'єктів критичної інфраструктури, а також відстежуємо діяльність ряду осіб, які підозрюються у причетності до діяльності ДРГ, з метою недопущення можливих терористичних актів», – сказав він.

Начальник Генерального штабу В. Муженко повідомив, що підрозділи та військові частини ЗСУ, які виконують завдання в районі адміністративного кордону з окупованим Кримом, приводяться у підвищену бойову готовність, проведено нарощування відповідного угруповання. Він назвав абсурдними заяви щодо нібито обстрілів з української сторони тимчасово окупованого Криму. «Це є повною нісенітницею і не відповідає дійсності. Вогонь не відкривався ні з артилерійської систем, ні з іншої зброї. Це може підтвердити будь-який військовослужбовець і житель тієї території, тому що звуки артилерійський обстрілів чути на значну відстань», – наголосив начальник Генштабу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>)). – 2016. – 11.08).

***

На виконання вимог ч. 2 ст. 23 Закону України «Про державну службу» Президент П. Порошенко підписав Розпорядження «Про оголошення конкурсу на зайняття вакантних посад голів місцевих державних адміністрацій».

Станом на 8 серпня вакантними є посада голови обласної та 49 голів районних державних адміністрацій. Президентом України оголошено конкурс на одну вакантну посаду голови обласної та 10 голів районних державних адміністрацій.

Законом України «Про державну службу» посади голів місцевих

державних адміністрацій віднесені до категорії «А». Проведення конкурсу на зайняття вакантних посад цієї категорії здійснює Комісія з питань вищого корпусу державної служби. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.07.2016 № 490 утворено відповідну Комісію та затверджено її персональний склад. Організаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Комісії здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державної служби.

З метою якісного опрацювання документів на зайняття вакантних посад державної служби категорії «А», організації проведення тестування та інших конкурсних етапів, голова Національного агентства з питань державної служби звернувся до Президента з проханням розглянути можливість оголошення конкурсів з урахуванням рівномірного розподілу навантаження на комісію.

Виходячи з вищевикладеного, глава держави прийняв рішення про оголошення конкурсу на частину вакантних посад відповідно до їхнього алфавітного розташування (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 9.08*).

***

Президент П. Порошенко відзначив високими державними нагородами України 74 військовослужбовців, які захищали територіальну цілісність і суверенітет нашої держави, виконували бойові завдання у Донецькій та Луганській областях. Дев'ять бійців удостоєні нагород посмертно.

Як зазначається в Указі глави держави № 330, за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені в боях, вірність військовій присязі орденом Б. Хмельницького III ступеня відзначено двох службовців Збройних сил України. Вісім військових ЗСУ нагороджено орденом «За мужність» III ступеня, 63 бійці – відзначені медаллю «Захиснику Вітчизни».

Орденом «За мужність» III ступеня посмертно відзначено підполковника Національної гвардії України В. Саражана, який з серпня 2014 р. вважався зниклим безвісти, а у травні поточного року його було ідентифіковано серед загиблих. У 2014 р. підполковник виконував бойові завдання у Донецькій області, зокрема керував групою, яка виявляла та знешкоджувала коригувальників вогню терористів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 12.08*).

***

Усі рішення для повноцінного запуску системи електронного декларування мають бути прийняті у найкоротші терміни. Про це сказав Прем'єр-міністр України В. Гройсман у своєму коментарі щодо запуску системи е-декларування.

«Отже, система електронного декларування сьогодні запрацювала, хоча, на жаль, поки що без сертифікату ДССЗЗІ. Як стверджує НАЗК, програмне забезпечення має достатні програмні модулі для подання, зберігання та оприлюднення декларацій, як цього і вимагає законодавство, і може розпочинати працювати.

Щодо того, що забракло, щоб запустити систему в повноцінному вигляді. По-перше, усі необхідні рішення, щоб виправити цю ситуацію, мають бути прийняті та реалізовані в найкоротші терміни. І, по-друге, відповідно до мого

доручення, Національне агентство України з питань державної служби зараз проводить службову перевірку щодо встановлення осіб, причетних до спроб, щоб система електронного декларування не запрацювала вчасно. За її результатами будемо робити висновки.

І все одно система електронного декларування в Україні буде!»
(Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 15.08).

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман доручив міністру Кабінету Міністрів О. Саєнку та голові Національного агентства України з питань державної служби К. Ващенко перевірити належне виконання заходів щодо запуску з 15 серпня системи електронного декларування посадовими особами адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та Національного агентства з питань запобігання корупції. Про це йдеться у дорученні Прем'єр-міністра від 13 серпня.

«Саєнку О. С. Ващенко К. О. Прошу забезпечити термінове проведення перевірки належного виконання посадовими особами адміністрації Держспецзв'язку та Національного агентства з питань запобігання корупції заходів щодо запуску з 15 серпня ц. р. системи подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування», – йдеться у дорученні (Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 13.08).

***

У серпні основна робота в Кабінеті Міністрів спрямована на підготовку пакета урядових законопроектів до п'ятої сесії Верховної Ради VIII скликання, яка після перерви відкриється 6 вересня.

Про це повідомив міністр Кабінету Міністрів О. Саєнка, який за дорученням Прем'єр-міністра В. Гройсмана координує цю роботу.

Серед найважливіших питань – питання розвитку економіки, підготовки проекту Державного бюджету, Податкової реформи, реформування митниці. Також уряд готує рішення, спрямовані на продовження децентралізації, щодо впровадження Стратегії державного управління, медичної реформи, реформи в сфері енергетики та транспорту, соціальної сфери та в галузі освіти.

«Інтенсивна спільна робота Верховної Ради та Кабінету Міністрів в осінній період матиме критичне значення для того, щоб реформи в Україні отримали новий поштовх», – сказав міністр.

За словами О. Саєнки, Прем'єр-міністр поставив перед кожним міністром конкретні завдання, але, враховуючи літній період, дав можливість кожному скористатись короткими відпустками, в основному п'ять-десять днів, за умови, що відповідна робота в міністерствах буде продовжуватись в інтенсивному режимі.

Уже на цьому тижні можна очікувати, що в міністерствах відбудуться обговорення відповідних напрацювань і до кінця серпня відповідні законопроекти будуть внесені та затверджені на засіданнях Кабміну (Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 12.08).

***

15 серпня в Мінмолодьспорту відбулася церемонія урочистого підписання українського Пакту заради молоді–2020 новими учасниками – компаніями GMS, Lifecell, Укрсиббанк, Auchan, Eterna Law, Фонд народонаселення ООН в Україні та Державна служба зайнятості України.

Захід був започаткований за ініціативи Центру «Розвиток КСВ» та підтримки Міністерства молоді та спорту України у березні 2016 р.

Метою Пакту є запровадження сучасних, європейських механізмів і підходів по роботі з молоддю та консолідація зусиль держави, громадськості та бізнесу для вирішення проблеми освіти та працевлаштування молодих людей.

Сьогодні учасниками Пакту є 30 українських і міжнародних компаній, які планують створити до 2020 р. як мінімум 100 партнерських проектів між бізнесом та освітнім сектором і забезпечення 10 000 місць для стажування та першого робочого місця молоді.

На важливості реалізації цієї мети наголосив міністр молоді та спорту І. Жданов:

«Наразі ми стикаємося з новими викликами, у тому числі у питанні працевлаштування молоді. Ці питання можуть бути вирішені лише шляхом запровадження сучасних, європейських механізмів і підходів по роботі з молоддю та консолідованими зусиллями держави, громадськості та бізнесу».

«Дякую компаніям, що виявили готовість підписати цей документ. Перекоаний, що від такої співпраці міністерства, громадськості та бізнесу виграють усі молоді люди, які матимуть можливість долучитись до діяльності великих та успішних компаній. У свою чергу бізнес-структури залучать до своєї роботи дуже енергійну, талановиту та перспективну українську молодь. Інвестиції в молодь – це найкращі інвестиції», – відзначив І. Жданов.

Погодився з Міністром і керівник Фонду народонаселення ООН в Україні К. Пік. «Як і всі присутні тут, ми зацікавлені у тому, щоб надати молоді перше робоче місце. І для нас, і для роботодавців – це справа, від якої ми виграємо також. Адже молоді люди сьогодні – дорослі спеціалісти завтра», – зазначив К. Пік.

Топ-менеджери провідних компаній-роботодавців, які долучилися до ініціативи сьогодні, у своїх зверненнях також говорили про перспективність та активність української молоді, а також внесок молодих спеціалістів у розвиток нових напрямів роботи.

У свою чергу, голова правління Центру «Розвиток КСВ» М. Саприкіна висловила сподівання, що географія проекту й надалі буде розширюватися, та до Пакту долучиться дедалі більше представників бізнесових кіл.

Варто відзначити, що, крім великих міжнародних компаній, які працюють на теренах України, та підтримали ініціативу навесні цього року – Nestle в Україні, Syngenta в Україні, Ernst&Young, Байер в Україні, ПАТ «Укртелеком», ДТЕК, Платинум Банк, Кока-Кола в Україні, КРМГ, Київстар, ПАТ «Метлайф» та «1+1 Медіа», до процесу долучилися й регіони.

28 квітня у Львові Пакт підписали компанії Кредобанк, Ензим, Львівська філія НТКУ «Львівська регіональна дирекція» та Прикарпаттяобленерго, 23 червня у Вінниці підписантами Пакту стали Вінницька міська рада та представники компанії «Агрона Фрут Україна», а 30 червня у м. Суми – представники ТОВ «Інженерно-технічна компанія «Автоматик Груп», Гетвін,

ТОВ «Майндкей», Сумського обласного управління АТ «Ощадбанк», ТОВ «ПОРТА УАН», Сумського державного університету (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 15.08).

***

15 серпня міністр оборони України генерал армії України С. Полторак зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Сполучених Штатів Америки в Україні Д. Пайеттом.

З нагоди завершення дипломатичної місії посла Д. Пайетта міністр оборони України вкотре подякував за неоціненний внесок у розбудову відносин між двома державами.

«Я особисто жалкую, що підходить до завершення Ваше перебування на посту посла США в Україні, – сказав міністр оборони України. – У найважливіші та найтяжчі часи за всю історію незалежності України Ви були з нами. Завдяки Вашій наполегливості та професійності нам вдалося побудувати конструктивний діалог, а допомога від Сполучених Штатів Америки – найбільша, з тієї, що надана Україні».

Міністр оборони України висловив вдячність від імені солдатів та офіцерів за масштабну підтримку уряду та громадянам США. Також він наголосив, що завдяки таким друзям, як США йде процес зміцнення обороноздатності та реформування Збройних сил за стандартами НАТО.

У свою чергу Д. Пайетт зазначив, що для нього було честю працювати в Україні. Він подякував міністру оборони України за щирі слова та рішучі дії під час реформування оборонного відомства.

«Я залишаю цей пост з щирим переконанням, що Україна буде й надалі продовжувати втілення реформ, – наголосив Д. Пайетт. – Американський уряд і Міністерство оборони на чолі з міністром мають незмінну позицію – продовжувати надавати підтримку Україні та її Збройним силам».

На знак вдячності міністр оборони України нагородив Д. Пайетта відзнакою Міністерства оборони України – нагрудним знаком «Знак пошани» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 15.08).

***

Велика Британія підтримує суверенітет і територіальну цілісність України. Про це повідомив міністру закордонних справ України П. Клімкіну під час телефонної розмови 11 серпня ц. р. державний секретар у закордонних справах і справах Співдружності націй Б. Джонсон.

П. Клімкін ознайомив британського колегу з провокаційними діями РФ в окупованому Криму та ескалацією на Донбасі.

Б. Джонсон запевнив, що Велика Британія й надалі продовжуватиме тиск на Росію, спонукаючи Москву до виконання домовленостей у рамках мінського процесу та її повернення в міжнародне правове поле.

Міністри домовилися провести зустріч найближчим часом під час одного з міжнародних заходів. Керівник зовнішньополітичного відомства Великої Британії також прийняв запрошення міністра П. Клімкіна здійснити візит в Україну найближчим часом (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 12.08).

***

Міністерство оборони України спростовує інформацію, розповсюджену ФСБ Російської Федерації щодо участі підрозділів Головного управління розвідки в диверсійній діяльності на території АР Крим.

Подібні заяви з боку ФСБ є нічим іншим, як спробою виправдати передислокацію та агресивні дії військових підрозділів Російської Федерації на території тимчасово окупованої території України АР Крим.

Таким чином, представники російських спецслужб намагаються відволікти увагу місцевого населення Криму та світової спільноти від злочинних дій щодо перетворення півострова на ізольовану військову базу.

Такими ж безпідставними є звинувачення щодо здійснення обстрілу півострова з материкової частини України.

Крим завжди був і залишається Українською землею, а населення півострова є громадянами України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 10.08*).

ПОЛІТИКА

Міністр закордонних справ Росії С. Лавров стверджує, що РФ не зацікавлена в розриві дипломатичних відносин з Україною. Про це він сказав на брифінгу за підсумками переговорів з німецьким колегою Ф.-В. Штайнмайером.

«Я не думаю, що ми зараз знаходимося в ситуації, коли хтось зацікавлений у розриві дипломатичних відносин. Це крайні заходи, – заявив С. Лавров. – Мені здається, зараз головне – не піддаватися емоціям, не впадати в якісь екстремальні варіанти дій, а стримано і сконцентровано забезпечити стабілізацію обстановки».

При цьому С. Лавров заявив, що в Москві є «незаперечні докази» підготовки українською стороною диверсій в окупованому Криму і Росія готова їх показати західним партнерам. «Ми не приховуємо того, що відомо, ми показуємо і людей, яких затримали, і їхні свідчення, склади з озброєнням і боєприпасами, які були виявлені в Криму. Звичайно, ми не все можемо показати по телевізору, але у нас є неспростовні докази, що це була диверсія, яка планувалася давно, за лінією Головного управління розвідки Міністерства оборони України, та мала на меті дестабілізацію обстановки в російському Криму», – сказав С. Лавров.

Також він заявив, що «потрібно надати вплив на Київ» (*Главком (<http://glavcom.ua/news/rf-ne-rozirve-diplomaticzni-vidnosini-z-ukrajinoju-lavrov-367206.html>). – 2016. – 15.08*).

***

РФ повинна дозволити спостерігачам, у тому числі західним журналістам, бути присутніми на майбутніх військових навчаннях на півдні країни. Про це заявив командувач армією США генерал-лейтенант Б. Ходжес, повідомляє Reuters.

Заплановані маневри повинні відбутися у тому числі і в анексованому Криму. «Росіяни могли б полегшити (ситуацію. – Прим. ред.) та гарантувати певну стабільність, якби запросили спостерігачів», – наголосив він.

Як зазначається, Б. Ходжес відмовився давати приблизну оцінку кількості російських військ у Криму, тоді як Україна раніше заявила про 40 тис. солдатів на півострові.

Представник американської розвідки назвав відсутність запрошення спостерігачів «тривожним розвитком», проте висловив сподівання, що це просто недогляд російського керівництва (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/pentagon-zaklikav-rf-dopustiti-mizhnarodnih-sposterigachiv-do-krimu-366921.html>). – 2016. – 13.08).

***

Німеччина закликає Україну й Російську Федерацію утриматися від подальшого загострення ситуації після провокацій у Криму. Про це йдеться в заяві міністра закордонних справ Німеччини Ф.-В. Штайнмайєра, оприлюдненій на сайті німецького МЗС.

«Ми очікуємо, що обидві сторони утримаються від кроків, які можуть призвести до подальшого загострення ситуації», – сказано в заяві.

Водночас він закликав обидві сторони продовжити роботу над реалізацією мінських угод.

«Уже кілька тижнів ми працюємо над угодою з розведення сторін конфлікту. Домогтися її не вдалося через безкомпромісність обох сторін. Незважаючи на інтенсивні зусилля, немає також прогресу ні в питанні поліпшення ситуації з безпекою в східній частині України, ні в необхідній угоді про місцеві вибори», – додав Ф.-В. Штайнмайєр (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/shtaynmajer-zaklikav-ukrajinu-i-rf-utrimatisya-vid-zagostrennya-situaciji-367065.html>). – 2016. – 14.08).

***

Росія несе особливу відповідальність за уникнення подальшої ескалації ситуації навколо Криму. Про це заявив міністр закордонних справ Норвегії Б. Бренде, реагуючи на звинувачення російської сторони проти України в підготовці диверсійних акцій у Криму, повідомляє прес-служба Посольства України в Норвегії.

«Норвегія солідарна з рештою світового співтовариства щодо міжнародно-правового статусу Криму. Крим є і залишатиметься частиною України. Анексія Росією Кримського півострова є порушенням міжнародного права. Росія несе особливу відповідальність за уникнення дальшої ескалації ситуації», – сказав міністр.

Він висловив занепокоєння з приводу зростання напруженості у відносинах між Росією та Україною та закликав сторони утримуватися від заяв і кроків, які можуть призвести до дальшого загострення ситуації.

Посольство зазначає, що широкий відгук у норвезькому суспільстві отримало звернення посла України в Норвегії В. Яцюка до українців на території Норвегії та громадян Норвегії з проханням поширювати правдиву інформацію стосовно останньої провокації Росії проти України та закликом розглянути інші заходи й ініціативи на підтримку України.

Українською громадою Норвегії планується проведення громадської акції в центрі Осло на підтримку України проти дій агресора (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/za-uniknennya-eskalaciji-shchodo-krimu-vidpovidalnostiya-mzs-norvegiji-367069.html>)). – 2016. – 14.08).

***

Канада не знайшла підтверджень нещодавніх обвинувачень Росією України та занепокоєна загостренням протистояння між країнами. Про це заявив міністр закордонних справ Канади С. Діон.

«Я стурбований напруженням відносин між Україною та Росією, а також діями та словами, що сприяють цьому напруженню. Ми не побачили жодних підтверджень нещодавнім російським обвинуваченням», – сказав С. Діон.

Він закликав усі сторони проявити стриманість і продовжувати переговори. «У цей критичний час Канада закликає усі сторони уникати провокацій і посилити дипломатичні зусилля», – наголосив міністр.

С. Діон також нагадав, що Росія незаконно анексувала український кримський півострів і мусить виконувати мінські угоди. «Канада продовжує засуджувати порушення Росією суверенітету та територіальної цілісності України, і ми тверді у своїй позиції невизнання незаконної анексії Криму. Ми також наголошуємо, як і наші партнери та союзники, на необхідності повної імплементації мінських угод з тим, щоб покласти край насильству та домогтися мирного та довгострокового вирішення конфлікту на Сході України», – підкреслив глава зовнішньополітичного відомства Канади (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/kanada-ne-znayshla-zhodnogo-pidtvverdzhennya-rosiyskim-zvinuvachenniam-proti-ukrajini-kanadske-mzs-367024.html>)). – 2016. – 14.08).

***

Ситуація на адміністративній межі з Кримом лишається напруженою, але контрольованою. Про це в ефірі «112 Україна» повідомив керівник прес-служби Державної прикордонної служби України А. Демченко.

«Ситуація лишається контрольованою, хоча і є напруженою. Однак усі контрольні пункти в'їзду-виїзду працюють у штатному режимі. Ми протягом вчорашнього дня і сьогодні зранку (інформація на 14 серпня. – Прим. ред.) не фіксували переміщення поблизу адмінлінії техніки окупантів, а також не фіксувалися прольоти їхньої авіації, а також безпілотних літальних апаратів», – повідомив він.

Як повідомлялося, 10 серпня в ФСБ Росії заявили, що запобігли скоєнню терактів в окупованому Криму на «критично важливих об'єктах інфраструктури і життєзабезпечення півострова», які нібито готувало Головне управління розвідки Міністерства оборони України. Також у ФСБ заявили про ліквідацію «української агентурної мережі» та затримання групи «диверсантів».

Президент України П. Порошенко назвав безглуздими й цинічними звинувачення Росії на адресу України в підготовці терактів у Криму. Наступного дня глава держави доручив привести в посилену бойову готовність усі підрозділи Збройних сил України в районах адмінкордону з Кримом і на Донбасі (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/situaciya-na-liniji-okupaciji-krimu-napruzheni-ale-kontrolovana-prikordonniki-367081.html>)). – 2016. – 14.08).

***

Фальсифікацію тверджень російської пропаганди щодо «запобігання українській диверсії в Криму» викрили користувачі соціальних мереж. Повний місяць, зафіксований на відео, дає змогу стверджувати, що матеріал про «запобігання теракту» 7 серпня був знятий ще в липні.

«У сюжеті “Першого каналу” про запобігання терактам у Криму використано щось, що там названо “оперативними зйомками ФСБ”. Ідеться начебто про події, що сталися 7 серпня. Однак у цій начебто “оперативній зйомці” можна побачити кадр, де посеред екрана – повний місяць», – пише у своєму Facebook журналіст С. Пархоменко.

Далі наводиться календар фаз Місяця, де можна переконатися, що 7 серпня в Північній півкулі в небі було видно тоненький серпик.

«Треба сказати, лише останнім часом це вже другий випадок (перший був – справа Савченко), з якого випливає, що в училищах ФСБ треба викладати астрономію. Тому що без знання її важко щось сфальсифікувати», – підсумовує журналіст (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/eksperti-naveli-dokazi-togo-shcho-fsb-falsifikuje-spravu-ukrajinskih-diversantiv-367034.html>)). – 2016. – 14.08).

***

Державна прикордонна служба України та ОБСЄ спільно розробили покроковий план повернення контролю над кордоном з Росією у разі виконання мінських угод. Про це заявив голова Держприкордонслужби В. Назаренко.

«Такий план дійсно є. Ми не приховуємо, що він існує. Це ж наша мета – повернути контроль над кордоном. Україна сьогодні не контролює 409,3 км держкордону», – сказав він. При цьому він підкреслив, що Україна готова разом з місією ОБСЄ відновити контроль над кордоном, «якщо буде воля, у першу чергу, з боку Росії».

В. Назаренко уточнив, що ідея полягає в тому, щоб залучити поліцейську місію ОБСЄ і поетапно, на підставі мінських угод, вийти на контроль ділянки кордону з РФ, який на сьогодні не контролюється. «На першому етапі йдеться про забезпечення контролю силами збройної поліцейської місії ОБСЄ, створення демілітаризованої зони вздовж кордону, у якої б були тільки представники ОБСЄ і ті, хто виконує ці завдання, встановлення та використання сучасних технічних засобів, починаючи від відеоспостереження і закінчуючи використанням безпілотників», – пояснив голова Держмитслужби.

В. Назаренко висловив надію, що мінський процес уже у 2016 р. дасть змогу істотно наблизитися до питання відновлення територіальної цілісності України (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/ukrajina-i-obsje-rozrobili-plan-povernennya-kontrolyu-nad-kordonom-366936.html>)). – 2016. – 13.08).

***

Нововведення щодо державного фінансування політичних партій і оприлюднення їхньої фінансової звітності не покращить ситуації з прозорістю їх функціонування. Таку думку висловив голова Комітету виборців України О. Кошель в інтерв'ю «Главкому».

«На превеликий жаль, партії не готові до державного фінансування. Державне фінансування ж не означає, що партії лише отримують кошти від

держави. Це означає, що вони переходять на відкриті прозорі стандарти своєї роботи. А те, що партії показали, – це обман виборців, неповага до них», – заявив він.

Водночас він зазначив, що, якщо партії при оприлюдненні звітів применшуватимуть свої витрати, це не сприятиме прозорості та більшій довірі виборців. «Партіям не потрібно ставати біднішими і применшувати свої витрати. Якщо у них працюватимуть десятки аналітиків у центральному офісі, то партії не повинні цього приховувати. Це означатиме лише, що вони просто якісно виконують свою роботу, що ці групи готують більш якісні законопроекти, більш якісні партійні програми і в результаті роблять сильнішими і партії, і загалом політичну систему», – зазначив О. Кошель (Главком (<http://glavcom.ua/news/opriyudnena-finansova-zvitnist-partiy-ce-obman-viborciv-golova-komitetu-viborciv-366949.html>). – 2016. – 13.08).

***

У Києві учасники й прихильники добровольчого руху «ОУН» і однойменного нелегалізованого «добровольчого батальйону» пройшли від Українського дому до Адміністрації Президента, де перед порожньою будівлею виголосили свої вимоги.

Активісти вимагали, зокрема, звільнення своїх соратників, які були затримані на Львівщині за підозрою в підготовці теракту, на думку активістів, незаконно. Також вони вимагали відставки голови Служби безпеки України В. Грицака й головного військового прокурора України А. Матіоса.

Ці вимоги демонстранти передали черговому, що вийшов до них.

Служба безпеки України повідомляла 8 серпня, що запобігла підризу залізничних колій на Львівщині й затримала групу осіб. В «ОУН» заявили, що троє із затриманих – члени організації, і назвали це «виконанням замовлення Кремля» (Главком (<http://glavcom.ua/news/u-kijevi-ounivci-vimagali-vidstavki-matiosa-i-gricaka-367108.html>). – 2016. – 14.08).

ЕКОНОМІКА

Государственный бюджет в январе – июне выполнен с дефицитом 34,778 млрд грн. Об этом свидетельствуют данные, размещенные на сайте Министерства финансов.

В частности, доходы госбюджета за указанный период составили 265 631,5 млн грн, расходы – 300 409,6 млн грн.

Отмечается, что собрано НДС от ввезенных на территорию страны товаров на сумму 80 618,3 млн грн, от произведенных в Украине товаров – 69 789,5 млн грн.

В январе – июне возмещено НДС на 36 132,2 млн грн.

27 028,2 млн грн собрано в виде налога и сбора на доходы физлиц (5 215,7 млн грн – военный сбор), 24 438,4 млн грн – налога на доходы предприятий, 25 275 млн грн собрано в виде акцизов.

Из расходов госбюджета за первое полугодие 93 491,1 млн грн направлено на межбюджетные трансферты, 66 212,6 млн грн – на социальную защиту и обеспечение, 46 606,4 млн грн – на обслуживание долга, 27 656,8 млн грн – на общественный порядок, безопасность и судебную власть.

Напомним, Национальный банк оценивает выполнение сводного бюджета по итогам января – июня с дефицитом 10 931,1 млн грн.

По данным Министерства финансов сводный бюджет в январе – мае текущего года был выполнен с дефицитом 3,674 млрд грн (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382267/gosbyudzheth-v-1-polugodii-vypolnen-s-defitsitom-34-8-mlrd-griven>)). – 2016. – 12.08).

***

Платежеспособные банки за первое полугодие 2016 г. уменьшили свою задолженность перед НБУ на 18,5 млрд грн, или на 36,5 %. Об этом говорится на сайте Нацбанка.

По состоянию на 1 июля общая задолженность банков составила 32,25 млрд грн. Больше всех должен ПриватБанк. На 1 июля он должен вернуть 24,3 млрд грн. Меньше остальных должен вернуть банк Траст-капитал – всего 1 млн грн.

За первое полугодие увеличили свою задолженность Проминвестбанк и Траст-капитал. Проминвест стал должен на 1,3 млрд больше, Траст-капитал – на 1 млн.

Таблица

Задолженность банков перед НБУ

Банк	Задолженность на 01.01.2016, млн грн	Задолженность на 01.07.2016, млн грн	Изменение, млн грн
ПриватБанк	27 079	24 351	-2728
«Ощадбанк»	14 060	3500	-10 560
Укргазбанк	4284	622	-3662
Укрэксимбанк	2980	1019	-1961
Банк «Південний»	542	498	-44
Платинум Банк	604	412	-192
ПУМБ	485	0	-485
Проминвестбанк	200	1501	+1301
Кредит Днепр	357	268	-89
Фортуна-Банк	95	76	-19
Діамантбанк	159	0	-159
Траст-капитал	0	1	+1

(Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/08/10/23092943>)). – 2016. – 10.08).

***

По данным квартальной отчетности Национального банка, ПриватБанк во II квартале 2016 г. остается лидером по размеру активов. На Приват приходится 21,4 % от всех активов украинского банковского рынка.

На втором месте по размеру активов находится государственный «Ощадбанк» с долей в 14,7 %. Третье место занимает еще один госбанк – Укрэксимбанк. На него приходится 12,1 %. За ним идет Райффайзен Банк Аваль с 4,2 % долей. Замыкает пятерку Укргазбанк – 4,1 %.

Пять крупнейших банков во II квартале владели 56,5 % всех активов банковской системы.

На конец II квартала общая сумма активов украинской банковской системы составила 1,25 трлн грн, что на 2,3 % меньше, чем в I квартале. Число платежеспособных банков уменьшилось со 109 до 101.

Fitch 9 августа подтвердило долгосрочные рейтинги Укрэксимбанка и «Ощадбанка» на уровне «ССС». У банков высокий уровень проблемных кредитов и мало капитала (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/08/10/23085119>). – 2016. – 10.08*).

***

Национальная комиссия по ценным бумагам и фондовому рынку констатирует увеличение объема заключенных биржевых контрактов с ценными бумагами на 25,1 %, или на 4,157 млрд грн до 20,443 млрд грн в июле 2016 г. по сравнению с аналогичным периодом 2015 г. Об этом говорится в сообщении комиссии. В июле 2016 г. было заключено биржевых контрактов на сумму 20,443 млрд грн, тогда как в июле 2015 г. – на 16,286 млрд грн.

Согласно сообщению, самый большой объем операций с ценными бумагами наблюдался по сделкам с государственными облигациями (18,8 млрд грн), облигациями предприятий (1,3 млрд грн), деривативами (137,1 млн грн) и акциями (183,9 млн грн).

Лидерами среди организаторов торговли стали фондовые биржи «Перспектива» (10,9 млрд грн), ПФТС (8,9 млрд грн) и «Украинская биржа» (324,4 млн грн).

Как сообщалось, Национальная комиссия по ценным бумагам и фондовому рынку констатировала сокращение объема биржевых контрактов с ценными бумагами на 53,08 % до 290,77 млрд грн в 2015 г. по сравнению с 2014 г. (*Finance.UA (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382229/nktsbfr-konstatiruet-uvelichenie-obema-birzhevyh-kontraktov-s-tsennymi-bumagami-na-25-1-do-20-4-mlrd-griven-v-iyule>). – 2016. – 14.08*).

***

Лайфовые страховые компании – члены Лиги страховых организаций и участники проекта «Открытое страхование» собрали 786,3 млн грн премий в январе – июне 2016 г. Об этом говорится в сообщении Лиги страховых организаций.

Общий объем страховых резервов за первое полугодие 2016 г. увеличился на 19 % по сравнению с аналогичным периодом 2015 г. и составил 3,7 млрд грн.

Размер страховых выплат по итогам первого полугодия 2016 г. составил 122,3 млн грн.

При этом активы этих компаний составили 4,9 млрд грн, а совокупный уставный капитал участников – 323,8 млн грн.

По договорам страхования по достижению застрахованными пенсионного возраста наблюдается уменьшение объема собранных премий на 71,7 % (6,3 млн грн), по другим договорам накопительного страхования – увеличение на 30,6 % (411,8 млн грн).

По договорам страхования жизни исключительно на случай смерти поступления страховых премий увеличилось по сравнению с прошлым годом на 373,9 % (161,1 млн грн).

Что касается других договоров страхования жизни, то наблюдается увеличение страховых платежей – по итогам первого полугодия 2016 г. в сравнении с аналогичным периодом 2015 г. они составили 56,9 % (208,5 млн грн).

Данные за I квартал 2016 г. на добровольной основе предоставили девять компаний-членов ЛСОУ: «КД Жизнь», MetLife «АСКА-жизнь», «Блакитний поліс», «Ильичевская», «PZU Украина страхование жизни», «Ренессанс Жизнь», ТАС, и «Теком-жизнь» (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382022/lajfovye-strahovye-kompanii-sobrali-786-3-mln-griven-premij-v-1-polugodii>). – 2016. – 13.08).

***

Местные органы власти за три месяца получили в бюджеты 70 млн грн после передачи им Министерством юстиции полномочий по регистрации бизнеса и недвижимости. Об этом министр юстиции Украины П. Петренко сообщил во время презентации проекта «Брак за сутки» в Киеве.

«Что касается сервисного центра “ГОТОВО!” – это тот пример реальной децентрализации, которая была введена в начале этого года. Хочу напомнить, что Министерство юстиции передало все свои полномочия по регистрации бизнеса и недвижимости местным органам власти», – сказал П. Петренко.

По словам министра, местные органы власти получают в местные бюджеты средства за регистрацию предприятий и объектов недвижимости.

«Буквально за последние три месяца около 70 млн грн поступило в местные бюджеты», – сказал П. Петренко. Министр пояснил, что сервисный центр «ГОТОВО!» является многофункциональным и выполняет функции не только регистрации браков за 24 часа.

«Здесь более 100 админуслуг, предоставляемых местными органами власти украинским гражданам, которые проживают в городе Киеве и Киевской области, и в принципе, в связи с действием принципа экстерриториальности, любому украинцу, который сюда приедет, он может здесь зарегистрировать и компанию, и бизнес, и зарегистрировать свою недвижимость», – заявил П. Петренко (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382342/registratsiya-biznesa-i-nedvizhimosti-prinesla-v-mestnye-byudzhety-70-millionov-griven-minyust>). – 2016. – 15.08).

***

11 августа 2016 г. завершилась процедура ликвидации Государственной инспекции Украины по контролю за ценами. Об этом сообщили в пресс-службе Госпродпотребслужбы.

Так, 11 августа 2016 г. в Единый государственный реестр юридических лиц и физических лиц предпринимателей была внесена запись о прекращении работы юридического лица – Государственной инспекции Украины по контролю за ценами.

Таким образом, процедура ликвидации Государственной инспекции Украины по контролю за ценами считается завершенной (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382270/v-ukraine-likvidirovali-gosudarstvennyu-inspektsiyu-po-kontrolyu-za-tsenami>)). – 2016. – 12.08).

***

Во II квартале года украинские предприниматели смогли вздохнуть свободнее. Согласно опросу Госстата, из 4879 предприятий пяти отраслей (строительство, промышленность, сельское хозяйство, розничная торговля и сфера услуг) почти треть (30,4 %) сообщили о росте объема производства или продаж. В то время как по итогам января – марта об увеличении производства сообщили только 18 % компаний.

Доля сообщивших о снижении объемов работ снизилась с 36,8 до 24,6 %.

Удельный вес компаний, зафиксировавших рост продаж/производства в строительной сфере, возрос с 18 до 37 %, в промышленности – с 23 до 31 %, в сельском хозяйстве – с 14 до 31 %, в торговле – с 28 до 38 % и сфере услуг – с 10 до 15%.

Однако среди предпринимателей распространяются пессимистичные прогнозы: ожидают снижения объемов выпуска или продаж продукции уже больше четверти предприятий (в I квартале – 21,75 %). В то время как положительно настроенных компаний становится меньше – 28,8 % против 29 в январе – марте.

Доля ожидающих роста производства снижается во всех отраслях, кроме сельского хозяйства. На увеличение выпуска своей продукции рассчитывают 70 % аграриев.

Все меньше предпринимателей рассчитывают на подорожание продукции или услуги – 29,8 % против 32,2 по итогам I квартала. А вот доля тех, кто ожидает снижения цен, возросла с 5,8 до 7,6 % – в основном, также за счет аграрных компаний. В этой отрасли удешевления продукции ждут 25 % (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382210/ukrainskie-predpriyatiya-perestayut-povyshat-tseny>)). – 2016. – 14.08).

***

Экспорт продовольственных товаров украинского производства в страны Европейского союза возрос с начала года – старта режима Зоны свободной торговли – на 68 %, в целом экспорт в ЕС возрос на 7 %, сообщил первый вице-премьер-министр Украины, министр экономического развития Украины С. Кубив.

«Украинские производители активно используют преференции в рамках торговли между Украиной и ЕС, экспорт продолжается и вне пределов тарифных квот. По состоянию на конец июля полностью использовано девять тарифных квот на сельхозпродукцию. Традиционно использована квота на мясо птицы, тарифная квота на сливочное масло и молочные пасты использована на 46 %, на сухое молоко – на 30 %. В общем надо сказать, что экспорт в ЕС в этом

году возрос на 7 %, особенно по продовольственным товарам – на 68 %», – сказал С. Кубив.

Он также сообщил, что украинские экспортеры получили порядка 30 тыс. сертификатов EUR.1 для оформления вывоза товаров из Украины по стандартам ЕС, а 86 предприятий получили статус уполномоченного экспортера, что дало им право экспортировать продукцию в ЕС без необходимости получения сертификата.

Напомним, по данным Госстата, дефицит внешней торговли товарами в Украине за январь – апрель 2016 г. составил 880,7 млн долл., в то время как за аналогичный период предыдущего года баланс внешней торговли товарами был сведен с профицитом на уровне 42,4 млн долл.

Экспорт товаров из Украины в январе – апреле 2016 г. к январю – апрелю 2015 г. снизился на 13,9 % – до 10,813 млрд долл., импорт – на 6,6 %, до 11,694 млрд долл. Объем экспорта товаров в страны ЕС по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года возрос на 0,7 % – до 4,315 млрд долл. и составил 39,9 % в общем объеме экспорта.

Импорт товаров из стран ЕС за этот период возрос на 2,1 % – до 5,241 млрд долл. и составил 44,8 % в общем объеме импорта. Объем экспорта товаров в Российскую Федерацию снизился на 37,9 % – до 921,4 млн долл., импорта – на 44,3 %, до 1,365 млрд долл. (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382115/eksport-ukrainskogo-prodovolstviya-v-es-s-nachala-goda-vyros-pochti-na-70>). – 2016. – 13.08).

***

В первой половине 2016 г. украинцы приобрели почти в два раза больше отечественной продукции по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, сообщает EVO business.

Спрос на товары украинского происхождения – безусловный тренд, который возник достаточно недавно. Повышенный интерес к этой категории товаров начал наблюдаться в 2015–2016 гг.

Размер среднего чека на товары украинских производителей на Prom.ua понизился на 7 % и составляет 500 грн. Это на 74 % меньше, чем средняя сумма заказов на Prom.ua. Размер среднего чека в I квартале 2016 г. составлял 862 грн.

Чаще всего из украинских товаров на Prom.ua заказывают одежду. Также популярны наборы для творчества, товары для дома и сада. Впервые в I квартале 2016 г. в топ-10 попали продукты питания и товары для строительства.

На волне популярности украинских товаров все большей популярностью пользуется хендмейд.

Более того, хендмейд-продукция часто стоит дешевле аналогичных товаров массового производства. Это связано с тем, что мастера, которые ее создают, не закладывают в стоимость расходы на рекламу, аренду помещений, логистику и оплату труда сотрудникам.

Показательно, что 54 % приобретенных хендмейд-товаров изготовлено из натуральных материалов. Это доказывает, что изделия ручной работы не только уникальны, но и качественные и безопасны (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382006/spros-na-ukrainskie-tovary-za-god-vyros-vdvoe>). – 2016. – 13.08).

***

В июле потребительские цены по сравнению с июнем снизились. С начала года возросли. Цены производителей выросли. Об этом говорится в отчете Госстата.

По сравнению с июнем потребительские цены снизились на 0,1 % в июле. Это уже второй месяц подряд, когда инфляция находится на отрицательном уровне. С начала года цены возросли на 4,8 %. По сравнению с июлем 2015 г. цены возросли на 7,9 %.

На продукты питания цены снизились на 0,9 %. Больше всего подешевели овощи – на 20,1 %.

Цены на жилье, воду, электроэнергию и газ возросли на 1,7 %. Госстат связывает подорожание с ростом тарифов на горячую воду в 1,6 раза.

В июле цены производителей промышленной продукции по сравнению с июнем возросли на 4,3 %. С начала года они возросли на 18,8 %. По сравнению с июлем 2015 г. цены возросли на 18,3 % (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/08/09/23040231>). – 2016. – 9.08).

***

Министерство аграрной политики и продовольствия констатирует рост закупок аграриями сельхозтехники в январе – июне 2016 г. на 35 % – до 4,87 тыс. ед. по сравнению с аналогичным периодом 2015 г.

Согласно пресс-релизу министерства, сейчас технический парк АПК насчитывает 309 тыс. тракторов и более 50 тыс. зерноуборочных комбайнов.

По данным департаментов агропромышленного развития облгосадминистраций, за шесть месяцев 2016 г. аграрии приобрели 4,868 тыс. ед. техники на сумму около 4,5 млрд грн, в том числе тракторов – 1,295 тыс. ед. (1,5 млрд грн), зерноуборочных комбайнов – 317 ед. (932 млн грн), почвообрабатывающей техники – 798 ед. (268 млн грн), посевной техники – 498 ед. (486 млн грн), другой техники и оборудования – 1,960 тыс. ед. (1,3 млрд грн).

За аналогичный период 2015 г. было приобретено более 3,6 тыс. ед. сельхозтехники на сумму 2,5 млрд грн.

На условиях финансового лизинга через НАК «Укراгролизинг» по состоянию на конец июля 2016 г. сельхозпроизводители приобрели 113 ед. техники за 98 млн грн (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382302/ukraina-v-i-pol-2016-narastila-zakupku-selhoztehniki-na-35>). – 2016. – 14.08).

***

За 2012–2015 гг. доля контрафакта и контрабанды на рынке табачных изделий снизилась почти в четыре раза (до 1,7 % общего объема потребления в 2015 г. по данным TNS Ukraine).

Об этом, в интервью Retail Community рассказал директор, член совета директоров дистрибуционной компании TEDIS Ukraine И. Бей. По его прогнозам, в ближайшие годы динамика сокращения нелегального сегмента закрепится.

«Рынок табака в последние годы называют одним из наиболее эффективных резервов наполнения госбюджета. И мы уверены, что собираемость налогов с рынка в ближайшие два года будет расти. За 2015 г. операторами табачной индустрии было уплачено около 22 млрд грн – это только по акцизным сборам. По данным ГФС, пятипроцентный розничный налог за 2015 г. сгенерировал 1,6 млрд бюджетных поступлений, 765 млн грн из этой суммы перечислила компания TEDIS Ukraine. А при грамотном администрировании налогов с розничных продаж подакцизных товаров, дополнительные поступления в бюджет могут составить больше 1 млрд грн», – говорит И. Бей (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382211/dolyatenevogo-rynka-tabaka-s-2012-goda-snizilas-pochti-v-4-raza>)). – 2016. – 14.08).

***

По словам директора Департамента земледелия Минагрополитики В. Топчия, наибольший вал зерна уже намолотили в Одесской области 3,8 млн т, Винницкой – 3,0 млн т, Харьковской – 2,6 млн т, Запорожской – 2,5 млн т, Днепропетровской – 2,4 млн т и Николаевской – 2,3 млн т, – передает пресс-служба МинАПК.

Таким образом, семь областей Украины уже завершили жатву. «Завершена уборка ранних зерновых в Днепропетровской, Донецкой, Кировоградской, Одесской, Херсонской Винницкой и Полтавской областях», – сообщил В. Топчий.

«На 11 августа валовой сбор зерновых и зернобобовых культур составил 37 млн т. На соответствующую дату прошлого года было 35 млн т. Соответственно показатель урожайности пока 39 ц/га, прошлогодний показатель 36 ц/га», – отметил В. Топчий.

Валовой сбор зерна в 2016 г. в Украине ожидается в пределах 61 млн т. «Это полностью удовлетворит внутренние потребности и продовольственную безопасность государства, также сохранится хороший потенциал ресурсов для поставки на внешний рынок», – сказал В. Топчий (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382301/uzhe-sobrano-37-mln-tonn-zerna>)). – 2016. – 12.08).

***

Аграрный холдинг «Астарта», крупнейший производитель сахара, в первом полугодии 2016 г. заработал 75,2 млн евро чистой прибыли, говорится в сообщении компании.

Консолидированный доход холдинга за указанный период увеличился на 17 % – до 148 млн евро, показатель EBITDA – на 23 %, до 109 млн евро, валовая прибыль – на 1,7 %, до 95,6 млн евро.

Чистый долг «Астарты» по состоянию на 30 июня 2016 г. сократился на 30 % – до EUR144 млн, соотношение чистого долга к EBITDA составляет 1 (по сравнению с аналогичной датой прошлого года). Экспортные продажи обеспечили 50 % выручки.

Доход сахарного сегмента в отчетном периоде увеличился на 2 % до 60 млн евро (41 % от консолидированной выручки). Из 140 тыс. т общего объема продаж сахара почти 20 тыс. т было экспортировано.

Доходы сегмента возросли на 67 % до 35 млн евро (24 % от консолидированной выручки). Объем продаж зерновых в первом полугодии 2016 г. составил более 201 тыс. т, 86 % из которых были экспортированы.

Выручка сегмента переработки сои возросла на 23 % до 38 млн евро (26 % от консолидированной выручки). Доходы от продаж соевого масла и соевого шрота увеличились благодаря диверсификации рынков сбыта, а также благоприятной ценовой ситуации. Доля экспорта в продажах сегмента составила 82 % (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382279/krupnyj-proizvoditel-sahara-uvlechil-chistuyu-pribyl-v-tri-raza>). – 2016. – 12.08).

***

Производство молока в Украине в январе – июле 2016 г. (без учета временно оккупированной территории Крыма и Севастополя, части зоны проведения АТО) сократилось на 1,7 % по сравнению с аналогичным периодом 2015 г. – до 6,191 млн т.

Как сообщила Государственная служба статистики, мяса (в живом весе) в стране было произведено 1,78 млн т, что на 1,2 % больше, чем за аналогичный период 2015 г.

Производство яиц сократилось на 12,5 % – до 9,328 млрд шт.

Как сообщалось со ссылкой на статданные, Украина в 2015 г. сократила производство мяса на 19,2 % – до 3,277 млн т, молока – на 4,7 %, до 10,615 млн т, яиц – на 14,3 %, до 16,78 млрд шт. (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382207/ukraina-rezko-sokratila-proizvodstvo-yajts>). – 2016. – 12.08).

***

Украинским фермерам проще продавать скот на убой, чем держать его ради молока, яиц и шерсти. Согласно данным Госстата, за семь месяцев года хозяйства смогли увеличить только продажу животных на убой: на 1,02 % (к январю – июлю 2015 г.) до 1,78 млн т в живом весе.

Причем наращивают объемы продажи скота на убой исключительно предприятия (+3,4 %). В то время как хозяйства населения продают животных меньше, чем в прошлом году – на 2,6 %. На долю частных приходится меньше 35 % от всего объема проданных на убой животных.

Производство молока за семь месяцев снизилось на 1,7 % (до 6,19 млн т). Почти 74 % от этого объема (4,55 млн т молока) поступает от частных фермеров.

Шерсти за январь – июль состригли 1,78 тыс. т, что на 10,7 % меньше показателей такого же периода прошлого года. Большую ее часть (86,3 %) перерабатывающие предприятия получают от населения.

Яиц с начала года снесли 9,33 млрд шт. – на 12,5 % меньше, чем в январе – июле 2015 г. Причем производство распределяется почти поровну: 49,6 % поступает от фермеров и 50,4 % – от специализированных предприятий.

В среднем же в январе – июле производство животноводческой продукции снизилось на 5,9 %.

Причем прирост молодняка среди животных не может компенсировать смертность: поголовье сельскохозяйственных животных снизилось в среднем на 3,5 % к январю – июлю 2015 г.

Больше всего «поредели» ряды домашней птицы: их численность просела на 5,5 %, до 235 млн голов. Овец и коз стало на 3,6 % меньше (осталось 1,66 млн), крупного рогатого скота – на 2,6 % (4,29 млн), а свиней – на 2,3 % (7,54 млн) (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382321/ukrainskie-fermery-aktivno-prodayut-skot>)). – 2016. – 15.08).

***

Аграрный комитет Китайской торговой ассоциации и общественный союз «Украинская ассоциация садоводства и ягодоводства» («Укрсадпром») подписали меморандум о сотрудничестве. Согласно меморандуму, украинские производители ягод выйдут на китайский рынок. Об этом сообщают в «Укрсадпроме».

Председатель аграрного комитета Китайской торговой ассоциации Ч. Йицян обсудил с председателем «Укрсадпрома» В. Печком технические аспекты и процедуру экспорта аграрной продукции в Китай.

Также договорились в конце года сформировать делегацию украинских агропроизводителей для визита в КНР для ознакомления с особенностями функционирования и работы китайского рынка.

Ранее председатель агрокомитета Китайской торговой ассоциации проинформировал о перечне документов, которые необходимо подготовить украинским производителям ягод для предварительного отбора хозяйств и их дальнейшей сертификации соответствующими китайскими органами (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382271/na-kitajskom-rynke-poyavyatsya-ukrainskie-yagody>)). – 2016. – 12.08).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Неспособность Украины освоить предоставленные ей средства – это глобальная проблема, с которой сталкиваются все ее основные кредиторы, заявила старший менеджер портфеля проектов Всемирного банка в Украине К. Максименко.

«На донорских встречах мы видим, что с этими же проблемами сталкиваются и Европейский банк реконструкции и развития, и Европейский инвестиционный банк, и KfW. Опыт реализации аналогичных проектов в других странах показывает, что их можно реализовать и в Украине, но практика, к сожалению, убеждает в обратном», – заявила она.

По ее словам, частично эти проблемы связаны с тем, что украинская бюрократическая система очень зарегулирована и замкнута в себе, все до мельчайших шагов описано в законодательстве, а любое внесение в него изменений – длительный и трудоемкий процесс.

«Гибкость в принятии решений властью отсутствует, а переговоры, как правило, заканчиваются убеждением народных депутатов в том, что необходимые изменения не повлияют на их бизнес-интересы», – отметила К. Максименко.

«Иногда у меня складывается такое грустное впечатление, что проекты Всемирного банка в Украине больше всего нужны Всемирному банку. Но мы на них фактически не зарабатываем, инвестиции в Украине не является источником наших доходов», – подчеркнула она (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382346/predstaviteli-vsemirnogo-banka-nedovolny-ukrainoj-smi>)). – 2016. – 15.08).

***

Производство электроэнергии в объединенной энергосистеме (ОЭС) Украины в январе – июле 2016 г. сократилось на 5,1 % (на 4 млрд 780,1 млн кВт·ч) по сравнению с аналогичным периодом 2015 г. – до 88,355 млрд кВт·ч, сообщили в Министерстве энергетики и угольной промышленности.

Атомные электростанции (АЭС) за семь месяцев снизили выработку электроэнергии на 10,4 % – до 45 млрд 743,4 млн кВт·ч. В частности, производство электроэнергии на Запорожской АЭС составило 16 млрд 440,8 млн кВт·ч (–22,4 % к январю – июлю 2015 г.), Южно-Украинской – 9 млрд 163,3 млн кВт·ч (–4,9 %), Ривненской – 10 млрд 459,3 млн кВт·ч (–2 %), Хмельницкой – 9,68 млрд кВт·ч (+1,5 %).

Тепловые электростанции (ТЭС) и теплоэлектроцентрали (ТЭЦ) снизили выработку на 3,1 % – до 32 млрд 130,2 млн кВт·ч. В том числе, генкомпания ТЭС сократила производство на 4,1 % – до 28 млрд 319,2 млн кВт·ч, тогда как ТЭЦ увеличили на 5,1 % – до 3,811 млрд кВт·ч.

Гидроэлектростанции (ГЭС и ГАЭС) за семь месяцев 2016 г. увеличили производство на 25,4 % – до 5,596 млрд кВт·ч, коммунальные ТЭЦ и блок-станции – на 13,1 %, до 3 млрд 986,7 млн кВт·ч.

Производство электроэнергии нетрадиционными источниками (ВЭС, СЭС, биомасса) за указанный период уменьшилось на 5,8 % – до 898,7 млн кВт·ч.

Доля АЭС в структуре производства электроэнергии составила 51,8 % (в январе – июле 2015 г. – 54,8 %), ТЭС и ТЭЦ – 36,4 % (35,6 %), ГЭС и ГАЭС – 6,3 % (4,8 %), коммунальных ТЭЦ и блок-станций – 4,5 % (3,8 %), альтернативных источников – 1 % (1 %).

Производство электроэнергии в ОЭС Украины в июле 2016 г. сократилось на 1,3 % (на 157,6 млн кВт·ч) по сравнению с аналогичным месяцем 2015 г. – до 11,894 млрд кВт·ч (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382329/ukraina-snizila-proizvodstvo-elektroenergii>)). – 2016. – 15.08).

***

Дальнейшее снижение ставок в еврозоне негативно скажется на банках региона, и без того испытывающих проблемы, и снизит объемы кредитования населения и бизнеса, говорится в статье экономистов Международного валютного фонда (МВФ) Э. Джабста и Х. Линя.

«Дальнейшее снижение процентных ставок поставит под сомнение баланс между эффективной кредитно-денежной политикой и прибыльностью банков, – говорится в статье. – Сокращение прибыли банков и их капитализации

может оказать дополнительное давление на буферы капитала банков и сократить их способность выдавать кредиты. Особенно это касается финкомпаний с существенными портфелями невозвратных кредитов».

«Перспектива длительного периода низких ставок уже негативно сказалась на прогнозах прибыли большинства банков, что говорит о том, что позитивный эффект от отрицательных процентных ставок со временем может сойти на нет», – отмечают экономисты.

В настоящее время процентная ставка Европейского центрального банка (ЕЦБ) по кредитам находится на нулевом уровне, ставка по депозитам – на отметке «минус» 0,4 % годовых, ставка по маржинальным кредитам – 0,25 % годовых.

Между тем многие участники рынка ожидают смягчения денежно-кредитной политики ЕЦБ на очередном заседании, которое состоится 8 сентября. Ранее глава Центробанка М. Драги неоднократно заявлял о готовности пойти на любые меры, чтобы поддержать экономику еврозоны, рост которой замедлился во II квартале 2016 г. до 0,3 % в поквартальном выражении с 0,6 % в первые три месяца текущего года.

Однако вместо того чтобы снижать ставку по депозитам, эксперты МВФ рекомендуют руководству Центробанка рассмотреть возможность увеличения программы покупки активов.

«Фокус на покупке активов повысит цены и совокупный спрос на них, также поддержав объемы кредитования коммерческими банками, – отмечается в статье. – Кроме того, такая мера облегчит перенесение улучшившихся условий фондирования в банковском секторе на реальный сектор экономики» (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/382296/ekonomisty-mvf-predupredili-etsb-o-vrede-otritsatelnyh-stavok>). – 2016. – 12.08).

***

Рынок облигаций стал похожим на место для торговли биржевыми товарами. Причина тому – отрицательная доходность облигаций. К такому выводу пришли аналитики JP Morgan, передает Bloomberg.

По утверждению аналитика JP Morgan О. Ароновой, количество облигаций с отрицательной доходностью все больше растет. Способствуют этому программы количественного смягчения Центральными банками по всему миру.

Инвесторы должны теперь расценивать облигации с отрицательной доходностью, как товар и помнить утверждение У. Баффета. Он утверждал, что на товарных биржах все просто – нужно только найти того, кто готов заплатить больше в будущем.

О. Аронова утверждает, что в настоящее время в мире облигаций с отрицательной доходностью на 10 трлн долл. Потому инвесторы при торговле им, перестают думать о доходности, а ищут, кто будет готов платить за облигации в будущем. Фактически облигации превратились в товар. А инвесторы торгуют ими, используя теорию большего дурака, как инвестиционную стратегию.

Облигации с отрицательной доходностью вызывают все виды головной боли у инвесторов. Если они купят их сейчас и продержат до срока погашения – они получат меньше денег, чем заплатили. Тем не менее, инвесторы могут

получить прибыль. Но при двух условиях – доходность должна стать еще отрицательнее, что подразумевает рост цены облигаций и найти того, кто согласится их купить по этой цене. Это и есть теория большого дурака (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/08/10/23096828>). – 2016. – 10.08).

***

Центральный банк Италии заявил, что начал процедуры закрытия итальянского филиала AS PrivatBank. Регулятор принял такое решение, после обнаружения нарушений правил, направленных на борьбу с отмыванием денег. Об этом сообщает Reuters.

Регулятор заявил, что банку будет запрещено проводить какие-либо операции в стране, но позволит клиентам AS PrivatBank вывести или перевести свои сбережения.

«Проверки выявили серьезные нарушения правил, направленных на борьбу с отмыванием денег, а также риски, что такое может повториться в будущем», – говорится в заявлении ЦБ.

ПриватБанку принадлежит 46 % AS PrivatBank. В Италии у банка был один филиал (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/08/10/23089217>). – 2016. – 10.08).

***

Банковский регулятор Китая запустил общенациональную проверку финансового сектора, охватывающую широкий спектр бизнес-сфер, включая депозиты, кредитование, счета и управление капиталом. Об этом сообщает Reuters.

Проверки затронут не только коммерческие банки, но и трастовые компании, лизинговые фирмы и денежных брокеров. Правительство проверит используются ли депозиты по назначению, гарантированы ли основные платежи в сфере управления активами и есть ли какие-либо скрытые сделки.

Регулятор рынка ценных бумаг Китая призвал компании в этой сфере провести самопроверки своего бизнеса и принять меры по исправлению нарушений (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/08/10/23102126>). – 2016. – 10.08).

***

Крупнейший экспортер сырой нефти в мире Саудовская Аравия, побила собственный рекорд по добыче нефти, чтобы удовлетворить внутренний спрос. Об этом сообщает Bloomberg.

В июле страна добывала 10,67 млн баррелей в день, что больше рекорда за всю историю страны, установленного в июне 2015 г. Тогда Саудовская Аравия добывала 10,56 млн баррелей в день.

Потребление энергии на Ближнем Востоке достигает своего пика в самые жаркие месяцы лета – в июле и августе. В апреле Саудовская Аравия планировала увеличить добычу до 10,5 млн баррелей в день к этому периоду.

Страны ОПЕК проведут неофициальные переговоры на конференции в Алжире, которая состоится в следующем месяце. По словам министра энергетики Катара и председателя ОПЕК Мохаммеда Аль Сада, цель встречи – стабилизировать ситуацию на рынках нефти (*Минфин*

(<http://minfin.com.ua/2016/08/10/23088342>). – 2016. – 10.08).

***

Производство Франции сократилось из-за забастовок

Промышленное производство второй по размеру экономики Европы сократилось в июне. Самый большой спад был зафиксирован в нефтепереработке – сектор, охваченный забастовками. Об этом сообщает Reuters.

По данным французского Госстата, в июне производство сократилось на 0,8 % по сравнению с маем. Нефтепереработка сократилась на 12,4 %, после падения на 21 % в мае.

В последний месяц весны акции протеста прервали нефтепереработку на заводах Total. Компании удалось возобновить производство только в середине июня.

Во II квартале промышленное производство выросло на 0,1 % по сравнению с I и на 0,4 % по сравнению с тем же периодом прошлого года (***Минфин*** (<http://minfin.com.ua/2016/08/10/23102126>). – 2016. – 10.08).